

“Ἐγὼ εἶμι
ἡ ὁδὸς
καὶ ἡ ἀλήθεια
καὶ ἡ ζωή,,
(Ἰωάν. 18’ 6)

ZΩΗ

ΟΡΘΟΔΟΣΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ ΘΕΟΛΟΓΩΝ

Ἰδρυτής: Ἀρχιμ. ΕΥΣΕΒΙΟΣ ΜΑΤΘΟΠΟΥΛΟΣ † 1929

“Τὰ ρήματα,
ἃ ἐγὼ λαλῶ ὑμῖν,
ἀνεῦμά ἐστι
καὶ ζωὴ ἐστι,,
(Ἰωάν. 5’ 63)

Ἔτος 110ον | Φεβρουάριος 2020 | 4342

ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΟΡΘΩΣΗ ΤΗΣ ΨΥΧΗΣ

ΠΑΛΑΙΟΣ θεσμός ή περίοδος του Τριωδίου. Πάντοτε όμως νέος και επίκαιρος. Μᾶς καλεῖ σε μιὰ νέα ζωὴ πνευματικῆς ἀνανέωσης. Μᾶς προσκαλεῖ σε ἀνάβαση. Προβάλλει μπροστά μας τὶς ὁμορφες κορυφές τῆς ἀρετῆς καὶ ἀγιότητας. Ὅμορφες ποὺ ἀπαιτοῦν ὅμως προσπάθεια, ἀγώνα. Ἀλλὰ τόσο ἀπαραίτητες σε μιὰ ἐποχὴ τοξινωμένη ἀπὸ τὰ πνιγηρὰ καυσαέρια τοῦ αἰσθησιασμοῦ, τῆς ὑλιστικῆς ζωῆς. Μᾶς καλεῖ πέρα καὶ πάνω ἀπὸ τὶς καθημερινές μικρότητες στὶς καθαρές κορυφές τῆς πνευματικῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς ἠθικῆς καθαρότητας.

Ἡ περίοδος τοῦ Τριωδίου ἀρχίζει μὲ τὴν παραβολὴ τοῦ Τελώνη καὶ Φαρισαίου. Προχωρεῖ μὲ τὴν ἀριστουργηματικὴ καὶ συγκινητικὴ παραβολὴ τοῦ Ἀσώτου, στὴν ὁποία ἀποκαλύπτεται ἡ ἀπειρὴ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ-Πατέρα πρὸς τὸν ἁμαρτωλὸ καὶ ἀποστάτη ἄνθρωπο. Γίνεται δραματικὴ μὲ τὴν περικοπὴ τῆς μέλλουσας Κρίσης καὶ ὀριστικῆς ἀπόδοσης **«ἐκάστω κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ», «ὅταν ἔλθῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ»** (Ματθ. κε΄ 31). Συνεχίζεται μὲ ἀνάλογα Γραφικὰ ἀναγνώσματα καὶ ἀποκορυφώνεται μὲ τὸ κατασκευαστικὸ δρᾶμα τῶν Παθῶν τῆς Μ. Ἑβδομάδας.

Καὶ ὅλη αὐτὴ ἡ πνευματικὴ προπαρασκευή, γιὰ νὰ μᾶς παρακινήσει σὲ εὐκρινὴ μετάνοια καὶ ἀλλαγὴ πορείας. Μᾶς προετοιμάζει σὲ ἐντονότερη πνευματικὴ ζωὴ, σὲ συστηματικὴ ἄσκηση, σὲ πιὸ στενὴ ἐπικοινωνία, διὰ τῆς θερμῆς προσευχῆς, μὲ τὸν Σωτῆρα Κύριό μας. Ποιὸς δὲν συγκλονίζεται, ὅταν, ἐπὶ παραδείγματι, ἀκούει τὴν τόσο γνωστή, ἀλλὰ καὶ τόσο συγκινητικὴ παραβολὴ τοῦ Τελώνου καὶ Φαρισαίου; Τὴν παραβολὴ ποὺ ἐξαιρεῖ τὴν κρηπίδα τῶν ἀρετῶν, τὴν ταπεινώση, ἢ ὁποῖα ὁδηγεῖ στὴ σωτήρια μετάνοια;

Στὸ πρόσωπο τοῦ Τελώνη παρουσίασε ὁ Κύριος τὸ δρᾶμα καὶ τὴ δικαίωση τοῦ ἁμαρτωλοῦ. Ἀλλὰ τὸ δρᾶμα τοῦ ἁμαρτωλοῦ Τελώνη εἶναι καὶ δικό μας δρᾶμα. Εἶναι τὸ δρᾶμα ὅλης τῆς ἀνθρωπότητας. Ὅπως γράφει ὁ ἀπόστολος Παῦλος: **«Πάντες ἥμαρτον καὶ ὑστεροῦνται τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ»** (Ρωμ. γ΄ 23). Ποιὸς μπορεῖ νὰ πεῖ, πὼς εἶναι καθαρὸς ἀπὸ τὸν ρύπο τῆς ἁμαρτίας; **«Ἐὰν εἴπωμεν ὅτι ἁμαρτίαν οὐκ ἔχομεν, ἑαυτοὺς πλανῶμεν καὶ ἡ ἀλήθεια οὐκ ἔστιν ἐν ἡμῖν»** (Ἰωάν. α΄ 8), παρατηρεῖ ὁ εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης.

Γι’ αὐτὸ μόνιμο χαρακτηριστικὸ γνώρισμα τῆς πνευματικῆς ζωῆς εἶναι ἡ συνεχὴς μετάνοια, ἡ ἀνόρ-

θωση, ἡ ἀνανέωση, ἡ ἀνακαίνιση, ἡ ἀπονέκρωση τῆς ἐγωπάθειας. Θεωρεῖται ἡ σπουδαιότερη ἀπὸ τὶς ἀρετές, γιὰτὶ μᾶς ἀνορθώνει ἀπὸ τὴν πτώση καὶ μᾶς ἀνοίγει τὸν δρόμο τῆς σωτηρίας. Γράφει ὁ ἅγιος Ἰσαὰκ ὁ Σύρος:

«Ἐφ’ ὅσον ὅλοι εἴμαστε ἁμαρτωλοὶ καὶ κανένας δὲν μπορεῖ νὰ ξεφύγει τοὺς πειρασμούς, ἄρα καμιά ἀπὸ τὶς ἀρετὲς δὲν εἶναι σπουδαιότερη ἀπὸ τὴ μετάνοια. Γι’ αὐτὸ καὶ ποτὲ δὲν τελειώνει τὸ ἔργο τῆς μετανοίας. Ἅμαρτωλοὶ καὶ δίκαιοι, ὅλοι ὅσοι ποθοῦν νὰ πετύχουν τὴ σωτηρία, πάντοτε χρειάζονται μετάνοια, ὅλοι, καὶ αὐτοὶ ποὺ προχώρησαν σὲ τελειότητα. Γιατὶ δὲν ὑπάρχει ὄριο τελειώσεως. Καὶ τῶν τελειῶν ἡ τελειότης εἶναι ἀτελής. Γι’ αὐτὸ ἀκριβῶς ἡ μετάνοια δὲν περιορίζεται σὲ καιροὺς καὶ σὲ ὀρισμένα ἔργα. Εἶναι ἰσόβια. Μέχρι τὸ θάνατο».

Δὲν ὑπάρχει, λοιπόν, πνευματικὴ ζωὴ καὶ ἀνανέωση, χωρὶς συνεχὴ μετάνοια. Εἶναι τὸ δραστικὸ ἀντίδοτο κατὰ τῆς παλαιώσεως καὶ τῆς φθορᾶς. Ἡ ἀποτελεσματικὴ ἀντίδραση στὸν πνευματικὸν μαρασμὸν, τὴν ἀποτελεμάτωση, τὴν ἀπογοήτευση ποὺ ἀκολουθοῦν ὕστερα ἀπὸ τὴν πτώση. Ἀπλὴ ἢ λογικὴ. Ἡ ἁμαρτία εἶναι ἡ παλαιώση τῆς ψυχῆς. Ἡ μετάνοια ἡ κάθαρση καὶ ἀνακαίνιση. Ἡ ἁμαρτία τραυματίζει. Ἡ μετάνοια θεραπεύει. Ἡ μιὰ προκαλεῖ **«θλίψη καὶ στενοχωρία»**, ἀπελπισία. Ἡ δεύτερη εἶναι πηγὴ βαθιᾶς χαρᾶς, ἐλπίδας καὶ αἰσιοδοξίας. Φυσικὸ εἶναι ὁ ἄνθρωπος νὰ πέσει. Ἀφύσικο εἶναι νὰ παραμείνει στὴν πτώση. Ἡ ἀπογοήτευση ἀπὸ ὁποιαδήποτε πτώση δὲν ἔχει καμιά θέση στὴν ψυχὴ τοῦ Χριστιανοῦ.

Αὐτὸ τονίζουν συνεχῶς οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας καὶ καλοῦν στοὺς πνευματικοὺς στίβους, σὲ νικηφόρους ἀγῶνες, στὴν πιὸ μεγάλην νίκη ποὺ σηματοδοτεῖται ἀπὸ τὴν μετάνοια. Τὴ μετάνοια ποὺ εἶναι τὸ πιὸ δυνατὸ ὄπλο γιὰ τὴν καθάρση τῶν ὀχυρωμάτων τοῦ ἐχθροῦ. Γιὰ τὴν ἀνόρθωση καὶ τὴ σωτηρία τῆς ψυχῆς.

Ἐφ’ ὅσον ὅλοι εἴμαστε ἁμαρτωλοὶ καὶ κανένας δὲν μπορεῖ νὰ ξεφύγει τοὺς πειρασμούς, ἄρα καμιά ἀπὸ τὶς ἀρετὲς δὲν εἶναι σπουδαιότερη ἀπὸ τὴ μετάνοια. Γι’ αὐτὸ καὶ ποτὲ δὲν τελειώνει τὸ ἔργο τῆς μετανοίας. Εἶναι ἰσόβια. Μέχρι τὸ θάνατο

«Μακάριοι οί ὀφθαλμοὶ οἱ βλέποντες»

Εἶναι γνωστὸ ὅτι ὁ Κύριος, ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς δώδεκα μαθητές, εἶχε ὁ ἴδιος ἐκλέξει καὶ ἄλλους ἑβδομήντα γιὰ τὸ ἱεραποστολικὸ ἔργο. Αὐτοὺς τοὺς χρησιμοποίησε ὡς προπομπούς του. Τοὺς ἀπέστειλε δύο, δύο, γιὰ νὰ προετοιμάζουν τὴν δική του ἐπίσκεψιν σὲ πόλεις καὶ χωριά.

Ὅπλισμένοι μὲ τὴν δύναμιν τοῦ Σωτῆρα Χριστοῦ ἔφεραν σὲ πέρας τὴν ἀποστολή τους. Τὸ κήρυγμα τῆς μετανοίας, ποὺ μετέδιδαν προπαρασκευαστικὰ στὸν λαό του, τὸ συνόδευαν καὶ μὲ θαυματουργικὰ ἐνέργειες. Γεμᾶτοι λοιπὸν χαρᾶ καὶ ἐνθουσιασμὸ στὴν ἐπιστροφή τους ἀναγγέλλουν τὰ κατορθώματά τους: **«Κύριε, καὶ τὰ δαιμόνια ὑποτάσσεται ἡμῖν ἐν τῷ ὀνόματί σου»**, τοῦ λένε. Ὅχι, δηλαδή, μόνον ἀρρώστιες θεράπευαν, ἀλλὰ μὲ τὴν ἐπίκλησιν τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου καὶ τὰ δαιμόνια ἔδιωχναν (Λουκ. ι´ 17).

Μεγάλο τὸ κατόρθωμα. Ὅχι ὅμως δικό τους. Δῶρο τῆς χάριτος ἦταν. Αὐτοὶ δὲν ἦταν παρὰ εὐχρηστα ὄργανα στὰ χέρια τοῦ Θεοῦ. Αὐτὸ ἔπρεπε νὰ τὸ συνειδητοποιήσουν. Νὰ μὴ σφετερισθοῦν τὴν χάριν καὶ τὴν δωρεὰ τοῦ Θεοῦ καὶ ἀποτύχουν στὴν ἀποστολή τους. Οὔτε νὰ περιορίσουν τὴν χαρὰ τους στὶς ἐπιτυχίες αὐτές.

Ὁ Κύριος στρέφει ἄλλοῦ τὴν προσοχή τους. Πέραν ἀκόμῃ καὶ ἀπὸ τὴν θαυματουργικὴ δύναμιν ποὺ ὁ ἴδιος τοὺς χορήγησε. Ἡ χαρὰ σας, τοὺς τονίζει, δὲν πρέπει νὰ εἶναι γιὰ τὰ θαυμαστὰ ἐπιτεύγματα τῆς δικῆς μου δυνάμεως. Περισσότερο πρέπει νὰ χαίρεσθε, γιὰ τὴν ὀνόματά σας γράφτηκαν στοὺς οὐρανοὺς. Γιὰ τὴν πολιτογραφηθήκατε μὲ ὅλα τὰ δικαιώματα τῆς ἀπολαύσεως τῶν ἀγαθῶν τῆς οὐράνιας βασιλείας.

Αὐτὴ εἶναι ἡ μιὰ βασικὴ αἰτία χαρᾶς. Ὑπάρχει καὶ δευτέρη, ποὺ τοὺς τονίζει εὐθύς ἀμέσως: **«Μακάριοι οἱ ὀφθαλμοὶ οἱ βλέποντες ἃ βλέπετε»** (Λουκᾶ ι´ 23). Εὐτυχισμένοι καὶ ἄξιοι μακαρισμοῦ εἶναι ἐκεῖνοι, ποὺ ἔχουν μάτια νὰ βλέπουν μὲ τὸ φῶς τῆς πίστεως καὶ νὰ κατανοοῦν ὅλα αὐτὰ ποὺ καὶ ἐσεῖς τώρα βλέπετε καὶ κατανοεῖτε.

* * *

Εὐτυχισμένα τὰ μάτια ποὺ βλέπουν καὶ κατανοοῦν. Νὰ ἡ πραγματικὴ πηγὴ τῆς χαρᾶς. Μεγάλῃ ἀλήθεια. Γιὰ τὴν δυστυχῶς, πολλοὶ εἶναι ποὺ βλέπουν, ἀλλὰ πολὺ λίγοι ἐκεῖνοι ποὺ κατανοοῦν. Δὲν εἶναι ἀρκετὴ ἡ σωματικὴ ὄραση, γιὰ νὰ εἰσχωρήσει κανεὶς στὰ θαυμαστὰ τοῦ Θεοῦ, γιὰ νὰ ἀναγνωρίσει καὶ οἰκειωθεῖ τὰ θεῖα μεγαλεῖα. Ὑπάρχουν πολλοὶ ποὺ **«βλέποντες οὐ βλέπουσι καὶ ἀκούοντες οὐ συνιούσι»**. Βλέπουν καὶ δὲν βλέπουν. Ἡ τὸ χειρότερο: βλέπουν καὶ διαστρέφουν. Βλέπουν καὶ ἐπειδὴ τοὺς λείπει ἡ ἀναγωγικὴ ἰκανότητα, ἡ καθαρὸτητα τῆς καρδιάς, δὲν εἶναι σὲ θέσιν νὰ διακρίνουν καὶ νὰ δοξάσουν τὸν μεγάλο Εὐεργέτη, τὸν πανάγαθο Θεό.

Δὲν εἶναι μακάριοι ἐκεῖνοι, ποὺ ἀπλῶς εἶδαν τὸν Κύριο καὶ τὰ θαύματά Του. Οὔτε ἐκεῖνοι ποὺ

τὸν ἀναστράφηκαν καὶ συνέφαγαν μαζί Του. *«Πλεῖστοι Ἰουδαῖοι τεθέανται θεοπρεπῶς ἐνεργοῦντα Χριστόν· ἀλλ' οὐκ ἄπασι ἀνὰ πρόνοιαν τὸ μακαρίζεσθαι. Πεπιστεύκασι γὰρ οὐδαμῶς, ἀλλ' οὐδὲ τεθέανται τὴν δόξαν αὐτοῦ τοῖς τῆς διανοίας ὄμμασι»* (Κύριλλος Ἀλεξανδρείας).

Λίγοι ἦταν οἱ Ἰουδαῖοι, ποὺ εἶδαν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς τριετοῦς δημόσιας ζωῆς καὶ δράσεώς Του τὸν Χριστὸ νὰ ἐνεργεῖ θεοπρεπῶς; Πάρα πολλοὶ εἶδαν τὴν ἁγία ζωὴ καὶ τὰ μοναδικὰ θαύματά Του. Ἀξίζει ὅμως σὲ ὅλους αὐτοὺς ὁ θεὸς μακαρισμός; Καθόλου. Ἀκριβῶς γιὰ τὸ ὅλοι αὐτοὶ ποὺ εἶδαν, δὲν πίστεψαν. Ἄλλ' οὔτε κἄν μπόρεσαν νὰ δοῦν τὴν δόξαν τοῦ Κυρίου μὲ τὰ πνευματικὰ μάτια τῆς πίστεως. Ἐβλεπαν τὴν ἁγία ζωὴ τοῦ Σωτῆρα Χριστοῦ καὶ δὲν τὴν ἀναγνώριζαν. Τὴν διέστρεφαν. Παρατηροῦσαν τὰ θαύματά Του καὶ ἔκαναν τὸ πᾶν νὰ τὰ δυσφημήσουν. **«Ἐν τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια»** (Ματθ. θ´ 34). Δὲν εἶναι ἀπὸ Θεοῦ ὁ Θεάνθρωπος Κύριος, ἐπειδὴ θεραπεύει κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ Σαββάτου ἔλεγον.

* * *

Ἐμεῖς σήμερον ἔχουμε μάτια νὰ βλέπουμε καὶ νὰ κατανοοῦμε τὰ θαυμαστὰ τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ; Διότι ἀσφαλῶς καὶ σήμερον, ὅπως καὶ σὲ κάθε ἐποχῇ, ὁ Θεός, δὲν παύει νὰ δίνει ἄφθονα δείγματα τῆς πατρικῆς Του ἀγάπης. Ἡ παρουσία Του εἶναι καθημερινή. Οἱ ἐπισκέψεις Του ἀδιάκοπες. Οἱ παρεμβάσεις καὶ ἐπεμβάσεις στὴν ζωὴ μας θαυμαστὰ καὶ συγκινητικὰ. Ἀλλὰ ἐνῶ εἶναι γιὰ ὅλους, δὲν ἔχουν ὅλοι τὴν ἰκανότητα νὰ τὶς βλέπουν, νὰ τὶς ἀναγνωρίζουν, νὰ τὶς κατανοοῦν καὶ νὰ ἀπονέμουν τὴν ὀφειλόμενη τιμὴ καὶ δόξαν καὶ εὐγνωμοσύνην στὴν πατρικὴ πρόνοια καὶ προστασία Του.

Ἐδῶ εἶναι τὸ πρόβλημα. Καὶ ἐδῶ θέλει νὰ στρέψει τὴν προσοχή μας ὁ Κύριος μὲ τὸ **«Μακάριοι οἱ ὀφθαλμοὶ οἱ βλέποντες ἃ βλέπετε»**. Εὐτυχισμένοι ἀληθινὰ ἐκεῖνοι, ποὺ ἔχουν τὰ μάτια τῆς πίστεως καὶ μὲ αὐτὰ ἀτενίζουν τὸν Θεὸ καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ.

Ἄν μπορούσαμε νὰ ἀνοίξουμε περισσότερο τὰ μάτια τῆς ψυχῆς μας καὶ νὰ τὰ καθάρισουμε ἀπὸ τὴν θολούρα, ποὺ προκαλοῦν οἱ ἀμφιβολίες τῆς ὀλιγοπιστίας ἢ οἱ ἀναθυμιάσεις τῶν ἀδυναμιῶν καὶ τῆς ἁμαρτίας, τότε πόσα θὰ βλέπαμε καὶ πῶς θὰ τὰ βλέπαμε!

Θὰ βλέπαμε τὶς καθημερινὰς εὐεργεσίες τοῦ Θεοῦ, ποὺ δὲν εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς τυφλῆς τύχης, ἀλλὰ τῆς πατρικῆς ἀγάπης Του. Θὰ βλέπαμε ἀκόμα καὶ μέσα στὸν πόνο καὶ στὶς θλίψεις, μὲ τὸ καθαρὸ μάτι τῆς πίστεως, τὴν πρόνοιάν Του ποὺ ὅλα τὰ χρησιμοποιοῖ γιὰ κάτι ἀνώτερο, **«εἰς τὸ μεταβαλεῖν τῆς ἀγιότητος αὐτοῦ»** (Ἐβρ. ιβ´ 10). Τότε θὰ εἴμασταν ἀληθινὰ μακάριοι, γιὰ τὴν θὰ εἴχαμε ὀφθαλμούς, ποὺ θὰ ἔβλεπαν καὶ θὰ κατανοοῦσαν.

Δὲν θὰ Σ' ἀρνηθῶ, Χριστέ μου

Νὰ εἶσαι Χριστιανὸς ἀληθινὸς δὲν εἶναι καθόλου εὐκόλο. Πρέπει νὰ τὸ λέει ἡ καρδιά σου. Νὰ πυρπολεῖται ἀπὸ τὴν ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ. Μὲ τίποτα καὶ μὲ κανένα νὰ μὴν τὴν ἀνταλλάξεις. Ὁ Χριστιανισμὸς μας, ἂν εἶναι γνήσιος ἢ νοθευμένος θὰ φανεῖ ὅταν ζητηθοῦν θυσίες. Ἐκεῖ ἐλέγχεται ἡ γνησιότητά του. Καὶ στὴν ἐποχή μας δὲν λείπουν περιστατικὰ πού θυμίζουν πρωτοχριστιανικὸ ἥρωισμὸ ἢ καὶ ἀποκρουστικὲς προδοσίες. Λίγο παλαιότερο τὸ γεγονός, ἀλλὰ μὲ διαρκῆ ἐπικαιρότητα.

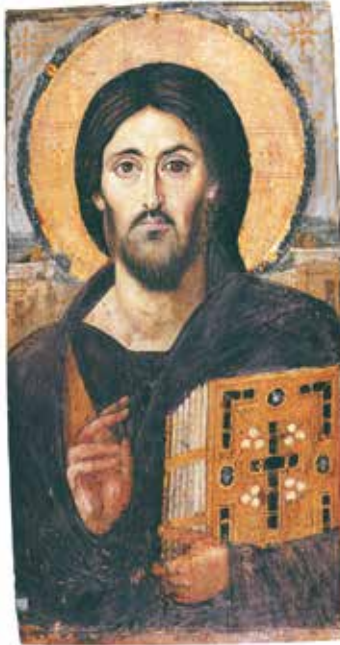
Στὴν Καμπότζη μερικοὶ Χριστιανοὶ εἶχαν συγκεντρωθεῖ σ' ἓνα ναὸ ὑποτυπώδη, γιὰ νὰ προσευχηθοῦν. Δὲν πρόλαβαν καλὰ καλὰ νὰ ἀρχίσουν καὶ ὁ ναὸς βρέθηκε περικυκλωμένος ἀπὸ στρατιῶτες. Προχώρησαν μέσα. Ξεκρέμασαν ἀπὸ τὸν τοῖχο μιὰ εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ. Τὴν πέταξαν μὲ περιφρόνηση κάπου ἐκεῖ στὴν εἴσοδο.

Μιὰ δυνατὴ φωνὴ ἀντήχησε στὸν ἱερὸ ἐκεῖνο χῶρο πού σκόρπιζε τὸν τρόπο: «Ὅποιος θέλει νὰ βγεῖ ζωντανὸς ἀπὸ ἐδῶ μέσα μόνο ἓνας τρόπος ὑπάρχει: Νὰ ἀρνηθεῖ τὸν Χριστὸ καὶ νὰ φτύσει τὴν εἰκόνα Του. Διαφορετικὰ θὰ τουφεκισθεῖ αὐτὴ τὴ στιγμή.

Τὸ δίλημμα εἶναι τρομερὸ καὶ περιθώρια ἐπιλογῆς δὲν ὑπάρχουν. Καὶ ἡ ἄθην ἐξουσία δὲν ἀστειεύεται. Συχνὰ ἔχει δεῖξει τὸ ἀποτρόπαιο πρόσωπό της. Ἀλλὰ καὶ ὁ συμβιβασμὸς εἶναι πάντα ἐλκυστικὸς καὶ ὁ πειρασμὸς μεγάλος. Τί θὰ κάνουν τώρα; Θὰ ὁμολογήσουν ἢ θὰ ἀρνηθοῦν τὸν Χριστό;

Ὁ ἓνας εἶναι ἀρραβωνιασμένος καὶ σὲ λίγες ἡμέρες πρόκειται νὰ παντρευτεῖ. Ἀξίζει νὰ θυσιάσθεῖ καὶ νὰ σβήσουν τὰ ὄνειρά του, οἱ ὁμορφες προσδοκίες του; Ὁ δεύτερος σκέπτεται τὸ σπίτι του, τὴν οἰκογένειά του, τὴ γυναῖκα του, τὰ παιδιά του... Ὁ τρίτος, ὁ τέταρτος, ὁ πέμπτος, ὅλοι κάτι καὶ κάποιον ἔχουν νὰ σκεφθοῦν... Κέρινες καρδιὲς πού ἄρχισαν κιόλας νὰ λιώνουν μέσα στὸ καμίνι τῆς δοκιμασίας. Τὰ λόγια τοῦ Κυρίου «**ὁ φιλῶν ... ὑπὲρ ἐμὲ οὐκ ἔστι μου ἄξιος**» εἶχαν κιόλας ἀτονίσει μέσα τους.

Ἔτσι, ἓνας, ἓνας, προχωροῦν τώρα μὲ σκυμμένο κεφάλι καὶ πιὸ πολὺ μὲ σκυμμένη καὶ ντροπιασμένη ψυχὴ. Δὲν εἶναι πορεία μελλοθανάτων. Εἶναι νεκρικὴ πομπὴ ἀρνητῶν πού πορεύεται μὲ στιγματοσιμμένο μέτωπο, γιὰ νὰ θάψει τὴ νεκρὴ τῆς πίστη. Φθάνουν στὴν εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ, τὴ φτύνουν καὶ βγαίνουν ἔξω ζωντανοί. Ζωντανοί, ἀλλὰ νεκροί. «**Ὄνομα ἔχουν ὅτι ζοῦν καὶ νεκροὶ εἶναι**» κατὰ τὸ θεόπνευστο βιβλίον τῆς Ἀποκαλύψεως.

Γιατὶ ποιά ζωὴ μπορεῖ νὰ ζήσει ὁ ἀρνητὴς καὶ ὁ προδότης;

Ἀλλὰ νά, ἀνάμεσα στοὺς πολλοὺς καὶ ἡ μία. Ἡ ἀσυμβίβαστη, ἡ ἀλύγιστη, ἡ φλογερή. Στὴ νεανικὴ αὐτὴ ψυχὴ ἔχει ἀνάψει μιὰ ἄλλη φωτιά. Ἡ φωτιὰ τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ πού καίει τὰ φρύγανα τῆς δειλίας. Παρὰ τὰ δεκαῆξι τῆς χρόνια ἡ πίστη της δὲν γνωρίζει δισταγμούς. Ὁ Χριστὸς καὶ ἡ ἀγάπη Του εἶναι γι' αὐτὴν τὸ πᾶν. Τίποτα δὲν μπορεῖ νὰ τὴν χωρίσει. Μέσα της ἀντηχεῖ τὸ σάλπισμα τῆς γενναιότητος τοῦ θεοῦ Παύλου, τοῦ ἀτρόμπτου Ἀπόστολου πού, γιὰ τὴν ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ, θυσιάζε τὰ πάντα: «**Τίς ἡμᾶς χωρίσει ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ; Θλίψις ἢ στενοχωρία ἢ διωγμὸς ἢ λιμὸς ἢ γυμνότης ἢ κίνδυνος ἢ μάκαι-**

ρα;» (Ρωμ. ν' 35). Τίποτε ἀπολύτως.

Προχωρεῖ τελευταία. Οἱ στρατιῶτες δὲν ἔχουν καμιά ἀμφιβολία. Καὶ αὐτὴ τὸ ἴδιο θὰ κάνει, σκέπτονται. Λύγισαν οἱ μεγάλοι, δὲν θὰ λυγίσει ἡ μικρή;

Ὅλοι τὴν κοιτάζουν προσεκτικά. Τὸ κορίτσι ὅμως αὐτὸ ἔχει κάτι ἄλλο. Εἶναι κάτι ἄλλο. Βαδίζει σταθερά. Στὸ ἐφηβικό της πρόσωπο ἀντικατοπτρίζεται ἡ γενναία ψυχὴ της. Ἡ ματιὰ της πετάει

φλόγες, ἐνῶ στὰ χεῖλη της ἀνθίζει ἓνα οὐράνιο χαμόγελο. Τὸ βλέμμα της ἀστραφτερὸ μοιάζει μὲ ἀρχαγγελικὴ ρομφαία πού καρφώνει τοὺς δημίους στὴ θέση τους.

Τὴν παρατηροῦν ἐκπληκτοί. Οἱ θῦτες ξαφνιαζοῦνται ἀπὸ τὸ θῦμα τους. Ἀτάραχη ἐκεῖνη πλησιάζει τὴν εἰκόνα. Τὰ μάτια της βουρκώνουν, ὅταν ἀτενίζει τὸν Ἀρχηγὸ τῆς πίστεώς της μὲ τὰ φτυσίματα τῆς προδοσίας τῶν δειλῶν. Γονατίζει. Παίρνει τὴν εἰκόνα στὰ χέρια της. Τὴν σκουπίζει. Τὴν ἀσπάζεται εὐλαβικά, ἐνῶ τὰ χεῖλη της ψιθυρίζουν: Δὲν θὰ Σ' ἀρνηθῶ, Χριστέ μου. Οἱ στρατιῶτες προτάσσουν τὰ ὄπλα. Ἀτάραχη ἐκεῖνη. Μιὰ ὁμοβροντία ἔρχεται νὰ αἱματοκυλίσει τὸ γενναῖο κορίτσι καὶ νὰ τὸ προσθέσει στὴ χορεία τῶν μαρτύρων. Στολισμένη τώρα πᾶ μὲ τὸ ἀμαράντινο στεφάνι τοῦ μαρτυρίου προβάλλει ἐνώπιόν μας. Ἐμεῖς, ἄραγε, θὰ κάναμε τὸ ἴδιο στὴ θέση της;

Νὰ εἶσαι Χριστιανὸς ἀληθινὸς δὲν εἶναι καθόλου εὐκόλο. Πρέπει νὰ τὸ λέει ἡ καρδιά σου. Νὰ πυρπολεῖται ἀπὸ τὴν ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ. Μὲ τίποτα καὶ μὲ κανένα νὰ μὴν τὴν ἀνταλλάξεις.

«Καὶ ὅτε ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ καθαρισμοῦ αὐτῶν κατὰ τὸν νόμον Μωϋσέως, ἀνήγαγον αὐτὸν εἰς

ΚΥΡΙΑΚΗ 2 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ
Ἡ ΥΠΑΠΑΝΤΗ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ
ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Λουκ. β' 22-40
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Ἐβρ. ζ' 7-17

Ἱεροσόλυμα παραστήσαι τῷ Κυρίῳ, καθὼς γέγραπται ἐν νόμῳ Κυρίου ὅτι πᾶν ἄρσεν διανοῖγον μήτραν ἅγιον τῷ Κυρίῳ κληθήσεται, καὶ τοῦ δοῦναι θυσίαν κατὰ τὸ εἰρημένον ἐν νόμῳ Κυρίου, ζευγος τρυγόνων ἢ δύο νεοσσούς περιστερῶν. Καὶ ἰδοὺ ἦν ἄνθρωπος ἐν Ἱεροσολύμοις ᾧ ὄνομα Συμεών, καὶ ὁ ἄνθρωπος οὗτος δίκαιος καὶ εὐλαβής, προσδεχόμενος παράκλησιν τοῦ Ἰσραήλ, καὶ Πνεῦμα ἦν Ἅγιον ἐπ' αὐτόν· καὶ ἦν αὐτῷ κεχρηματισμένον ὑπὸ τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου μὴ ἰδεῖν θάνατον πρὶν ἢ ἰδῆ τὸν Χριστὸν Κυρίου. Καὶ ἦλθεν ἐν τῷ Πνεύματι εἰς τὸ ἱερόν· καὶ ἐν τῷ εἰσαγαγεῖν τοὺς γονεῖς τὸ παιδίον Ἰησοῦν τοῦ ποιῆσαι αὐτοὺς κατὰ τὸ εἰθισμένον τοῦ νόμου περὶ αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς ἐδέξατο αὐτὸν εἰς τὰς ἀγκάλας αὐτοῦ καὶ εὐλόγησε τὸν Θεὸν καὶ εἶπε· νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου, δέσποτα, κατὰ τὸ ῥῆμά σου ἐν εἰρήνῃ, ὅτι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν σου, ὃ ἠτοίμασας κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν λαῶν. Φῶς εἰς ἀποκάλυψιν ἔθνῶν καὶ δόξαν

λαοῦ σου Ἰσραήλ. Καὶ ἦν Ἰωσήφ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ θαυμάζοντες ἐπὶ τοῖς λαλουμένοις περὶ αὐτοῦ. Καὶ εὐλόγησεν

αὐτοὺς Συμεὼν καὶ εἶπε πρὸς Μαριάμ τὴν μητέρα αὐτοῦ· ἰδοὺ οὗτος κείται εἰς πτώσιν καὶ ἀνάστασιν πολλῶν ἐν τῷ Ἰσραήλ καὶ εἰς σημεῖον ἀντιλεγόμενον. Καὶ σοῦ δὲ αὐτῆς τὴν ψυχὴν διελεύσεται ῥομφαία, ὅπως ἂν ἀποκαλυφθῶσιν ἐκ πολλῶν καρδιῶν διαλογισμοί. Καὶ ἦν Ἄννα προφῆτις, θυγάτηρ Φανουήλ, ἐκ φυλῆς Ἀσήρ· αὕτη προβεβηκυῖα ἐν ἡμέραις πολλαῖς, ζήσασα ἔτη μετὰ ἀνδρὸς ἐπτὰ ἀπὸ τῆς παρθενίας αὐτῆς, καὶ αὐτὴ χήρα ὡς ἐτῶν ὀγδοήκοντα τεσσάρων, ἢ οὐκ ἀφίστατο ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ νηστείας καὶ δεήσεσι λατρεύουσα νύκτα καὶ ἡμέραν· καὶ αὕτη αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἐπιστάσα ἀνθωμολογεῖτο τῷ Κυρίῳ καὶ ἐλάλει περὶ αὐτοῦ πᾶσι τοῖς προσδεχομένοις λύτρωσιν ἐν Ἱερουσαλήμ. Καὶ ὡς ἐτέλεσαν ἅπαντα τὰ κατὰ τὸν νόμον Κυρίου, ὑπέστρεψαν εἰς τὴν Γαλιλαίαν εἰς τὴν πόλιν ἑαυτῶν Ναζαρέτ. Τὸ δὲ παιδίον ἠύξανε καὶ ἐκραταιοῦτο πνεύματι πληρούμενον σοφίας, καὶ χάρις Θεοῦ ἦν ἐπ' αὐτόν».

Ο ΑΓΙΟΣ ΠΡΕΣΒΥΤΗΣ ΣΥΜΕΩΝ

«ἦν ἄνθρωπος ἐν Ἱεροσολύμοις ᾧ ὄνομα Συμεών».

ΤΟ ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΟ γιὰ τὸ ὁποῖο κάνει λόγο ἡ σημερινὴ περικοπὴ τοῦ Εὐαγγελίου εἶναι ὁ προφῆτης Συμεών. Πρόκειται γιὰ ἕνα πρεσβύτερο καὶ σεβαστὸ γέροντα. Δὲν φαίνεται νὰ κατεῖχε κάποιο ἱερατικὸ ἀξίωμα, οὔτε καμμιά ἄλλη σπουδαία θέσις στὴν ἱεραρχία τοῦ Ἰσραηλιτικοῦ λαοῦ. Δὲν γνωρίζουμε τίποτε γιὰ τὴν οἰκογενειακὴ καὶ κοινωνικὴ του κατάσταση, ἂν ἦταν πλούσιος ἢ φτωχός. Γνωρίζουμε ὅμως ὅτι ἦταν ἐξαιρετικὰ σεβαστὸ καὶ πνευματικὸ πρόσωπο. Εἶχε μεγάλη ἐκτίμησι ἀπὸ τοὺς κατοίκους τῆς Ἱερουσαλήμ, μολονότι δὲν ἦταν μέλος τοῦ Συνεδρίου ἢ τῆς Γερουσίας καὶ δὲν ἀνῆκε στὴν τάξι τῶν πρεσβυτέρων.

Ὅμως μᾶς εἶναι γνωστὸ ὅτι ἀνῆκε μεταξὺ τῶν ἐκλεκτῶν ἀνθρώπων ποὺ περιέμεναν **«παράκλησιν τοῦ Ἰσραήλ»**. Τὸ ὄνομά του Συμεών, σημαίνει **«ὁ ἀκούων εὐθυσία, χαρμόσυνη»**.

Ὁ πρεσβύτερος Συμεὼν ἔζησε τὰ περισσότερὰ του χρόνια πρὸ Χριστοῦ, προσδοκῶντας μὲ πίστιν καὶ λαχτάρα τὸν ἐρχομὸ τοῦ Λυτρωτῆ. Ἐβλεπε καθαρὰ τὰ σημεῖα τῶν καιρῶν του: Ἡ παρακμὴ τῶν διδασκάλων τοῦ Νόμου καὶ ἡ παραποίησι τῶν ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ ἀπὸ τοὺς Γραμματεῖς καὶ Φαρισαίους. Ἡ ἀρρωστημένη θρησκευτικὴ ζωὴ καὶ ἡ ἀνώμαλη πολιτικὴ κατάσταση ποὺ ἐπικρατοῦσε. Ὅλα αὐτὰ καὶ ἡ παγκόσμια προσδοκία γιὰ λύτρωσι καὶ σωτηρία ἔδειχναν, ὅτι πλησιάζει ὁ καιρὸς γιὰ τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ Θεοῦ.

Ὁ γέροντας Συμεὼν λοιπὸν ἦταν **«προσδεχόμενος παράκλησιν τοῦ Ἰσραήλ»**. Ὁ χαρισματοῦχος πρεσβύτερος ζοῦσε μὲ τὴν βεβαιότητα γιὰ τὸν ἐρχομὸ τοῦ Χριστοῦ.

Ὅμως, ὁ εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς μᾶς κάνει λόγο καὶ γιὰ ἕνα ἄλλο χαρακτηριστικὸ γνώρισμα τοῦ ἀγίου Συμεών: **«...ὁ ἄνθρωπος οὗτος δίκαιος καὶ εὐλαβής... καὶ Πνεῦμα ἦν Ἅγιον ἐπ' αὐτόν»**.

Οἱ δύο λέξεις **«δίκαιος καὶ εὐλαβής»** εἶναι χαρακτηρισμοὶ σημαντικοί, γιὰτὶ προέρχονται ἀπ' αὐτὸν τὸν λόγο τοῦ Θεοῦ. Σημαίνουν τὰ λόγια αὐτὰ ὅτι ἦταν ἄνθρωπος εὐθύς καὶ εἰλικρινὴς καὶ ἐνάρετος. Ἡ λέξι **«δίκαιος»** φανερώνει τὴν ἀγιότητα τοῦ ὁλοκληρωμένου πιστοῦ.

Ὁ γέροντας αὐτὸς ποὺ ἐγίνε Θεοδόχος εἶχε τὸ εὐτύχημα, λόγῳ τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς ἀγιότητάς του, ἀλλὰ καὶ τῆς ἰδιαιτέρας του ἀποστολῆς, νὰ καθοδηγεῖται ἀπὸ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα. **«Καὶ ἦλθεν ἐν τῷ Πνεύματι εἰς τὸ ἱερόν»**. Μὲ τὴν ἐμπνευσι τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἐκείνη τὴν ἡμέρα πῆγε στὸ Ναὸ τοῦ Σολομῶντα, ἀκριβῶς τὴ στιγμὴ ποὺ ἐφθασαν ἐκεῖ ἡ Παναγία μας μὲ τὸ θεῖο Βρέφος καὶ τὸν Ἰωσήφ.

Καὶ τότε παίρνοντας στὴν ἀγκαλιά του τὸν Σωτῆρα τοῦ κόσμου ξεσπάει σὲ μιὰ προσευχὴ εὐγνωμοσύνης, ποὺ εἶναι συγχρόνως καὶ μιὰ προφητεία: **«Νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου, δέσποτα, ...»**.

Τώρα ποὺ εἶδα μὲ τὰ μάτια μου τὸ Λυτρωτὴ τοῦ κόσμου, ἄς πεθάνω, ἔκραξε ὁ ἅγιος Συμεών. Τὸν εἶδε, τὸν ἔσφιξε στὴν ἀγκαλιά του τὸν Χριστὸ μὲ μεγάλη συγκίνησι καὶ εὐγνωμοσύνη καὶ εἶπε ἀπ' τὰ βάθη τῆς καρδιάς του: Τώρα ἄς πεθάνω...

Ἅγιε Συμεὼν πρέσβευε καὶ γιὰ μᾶς, νὰ εἴμαστε δίκαιοι καὶ εὐλαβεῖς καὶ νὰ πορευόμαστε μὲ Πνεῦμα Ἅγιο πρὸς τὴν εὐλογημένη Βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

«Εἶπεν ὁ Κύριος τὴν παραβολὴν ταύτην· ἄνθρωποι δύο ἀνέβησαν εἰς τὸ ἱερόν προσεύξασθαι, ὁ εἷς Φαρισαῖος καὶ ὁ ἕτερος τελώνης. Ὁ Φαρισαῖος σταθεὶς πρὸς ἑαυτὸν ταῦτα προσηύχετο· Ὁ Θεός, εὐχαριστῶ σοι ὅτι οὐκ εἰμι ὡσπερ οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων, ἄρπαγες, ἄδικοι, μοιχοί, ἢ καὶ ὡς οὗτος ὁ τελώνης· νηστεύω δις τοῦ σαββάτου, ἀποδεκατῶ

ΚΥΡΙΑΚΗ 9 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ
ΙΣΤ΄ ΛΟΥΚΑ (ΤΕΛΩΝΟΥ & ΦΑΡΙΣΑΙΟΥ)
ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Λουκ. ιη΄ 10-14
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Β΄ Τιμ. γ΄ 10-15

πάντα ὅσα κτῶμαι. Καὶ ὁ τελώνης μακρόθεν ἔστώς οὐκ ἤθελεν οὐδὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς τὸν οὐρανὸν ἐπάραι, ἀλλ’ ἔτυπτεν εἰς τὸ στῆθος αὐτοῦ λέγων· ὁ Θεός, ἰλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ. Λέγω ὑμῖν, κατέβη οὗτος δεδικαιωμένος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ ἢ γὰρ ἐκεῖνος· ὅτι πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται, ὁ δὲ ταπεινῶν ἑαυτὸν ὑψωθήσεται».

ΓΙΑΤΙ ΔΙΚΑΙΩΘΗΚΕ Ο ΤΕΛΩΝΗΣ;

«Κατέβη οὗτος δεδικαιωμένος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ ἢ ἐκεῖνος»

Ἀπὸ σήμερα ἀρχίζει μιὰ νέα περίοδος. Θὰ ζήσουμε καὶ πάλι τὴν περίοδο τοῦ κατανυκτικοῦ Τριωδίου. Καὶ ἡ Ἐκκλησία μας μᾶς προβάλλει τὸν Τελώνη, ποὺ κατέβηκε ἀπ’ τὸν ναὸ τοῦ Θεοῦ «**δεδικαιωμένος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, ἢ ἐκεῖνος**», ὁ Φαρισαῖος.

Ἡ ἐπίκαιρη καὶ κατηγορηματικὴ αὐτὴ διαβεβαίωση τοῦ Κυρίου μας, εἶναι πολὺ σημαντικὴ καὶ ἀξιοπρόσεκτη.

Γιατὶ ὁ Φαρισαῖος, ἦταν ὁ τύπος τοῦ θρήσκου ἀνθρώπου, ποὺ δὲν εἶχε ὑποπτες συναλλαγές με τοὺς κατακτητὲς Ρωμαίους. Ἀπεναντίας μάλιστα ἦταν οἱ Φαρισαῖοι πολὺ τακτικοὶ στὴν ἐκπλήρωση ὅλων τῶν θρησκευτικῶν τους καθηκόντων. Ἐπὶ πλέον ἔδιναν τὸ ἕνα δέκατο τῶν εἰσοδημάτων τους γιὰ φιλανθρωπικοὺς καὶ θρησκευτικοὺς σκοποὺς. Γνώριζαν σχεδὸν ἀπ’ ἔξω τὸν Νόμο καὶ τοὺς Προφῆτες, γι’ αὐτὸ καὶ ὁ κόσμος με πολὺ σεβασμὸ τοὺς τιμοῦσε.

Ἀντίθετα ὁ τύπος τοῦ Τελώνη δὲν ἔχαιρε καμιᾶς ὑπολήψεως καὶ ἐκτιμήσεως. Γιατὶ ὁ Τελώνης ἦταν ἐπιχειρηματίας, ἐνοικιαστὴς τῶν φόρων καὶ εἶχε συνεργασία με τοὺς κατακτητὲς. Σὲ μιὰ πλειοδοτικὴ δημοπρασία, προσφέροντας στοὺς Ρωμαίους ἕνα σεβαστὸ ποσόν, ἔπαιρνε τὸ δικαίωμα νὰ εἰσπράττει τοὺς φόρους μιᾶς περιοχῆς. Ἀπὸ ἐκεῖ καὶ πέρα ὁ κάθε τελώνης ἄρπαζε, ἀδικοῦσε, πετοῦσε στοὺς δρόμους φτωχοὺς, μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ θησαυρίσει.

Καὶ τώρα ὁ Κύριός μας, μᾶς διαβεβαιώνει, ὅτι μπροστὰ στὰ μάτια τοῦ Θεοῦ, μετὰ τὴν προσευχὴ ποὺ ἔγινε στὸν Ναὸ ἀπὸ τὸν Φαρισαῖο καὶ τὸν Τελώνη, δικαίωθηκε ὁ δεύτερος.

Καὶ προβάλλει εὐλόγο τὸ ἐρώτημα: Γιατὶ δικαίωθηκε ὁ ἁμαρτωλὸς Τελώνης;

Πρῶτα-πρῶτα γιατί ἀκριβῶς πίστευε πὼς εἶναι ἁμαρτωλός. Γιατὶ συναισθάνθηκε βαθιὰ τὴν ἐνοχί του, «τὴν πτωχεία τοῦ πνεύματος» τὴν ἁμαρτωλότητά του.

«**Μακρόθεν ἔστώς οὐκ ἤθελε οὐδὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς τὸν οὐρανὸν ἐπάραι**». Τί σημαίνουν τὰ λόγια αὐτά; Σημαίνουν ὅτι στάθηκε ὀλομόναχος. Μόνος με τὸν ἑαυτό του καὶ με τὸν Θεό. Μὲ τὰ μάτια χαμηλωμένα. Μὲ τὸ βλέμμα στραμμένο μέσα του. Ἐβλεπε τὴ δική του ἀθλιότητα. Οὔτε κοίταξε πλάγια, ὅπως κοίταξε ὁ Φαρισαῖος. Ἀπὸ τὴν ταπείνωσή του ὁ Τελώνης δὲν εἶδε οὔτε τὸν Φαρισαῖο. Μὲ συντριμμένη καὶ ταπεινωμένη καρδιὰ βρισκόταν ἀληθινὰ μπροστὰ στὸν Θεό.

Γι’ αὐτὸ γύρισε στὸ σπίτι του δικαίωμένος. Γιατὶ ταπεινώθηκε. Καὶ τὸ ταπεινὸ φρόνημα σημαίνει ἀνύψωση τῆς καρδιᾶς μας πρὸς τὸν Θεό.

Δὲν ἔχει πολλὰ λόγια ἢ προσευχὴ τοῦ τελώνη. Λίγες λέξεις ψιθυρίζει μέσα στοὺς λυγμούς του. Ἀνοίγοντας τὸ ἁμαρτωλὸ στόμα του, «**ἔτυπτεν εἰς τὸ στῆθος αὐτοῦ**», ἐνῶ ἔτρεχαν καυτερὰ τὰ δάκρυά του. «**Ὁ Θεός ἰλάσθητί μοι**», μόλις κατορθώνει νὰ τραυλίσει με κόπο. Θεέ μου καὶ Κύριέ μου! Σπλαχνίσου με καὶ ἐλέησέ με. Συγχώρεσέ με, κράζει ἡ ψυχὴ του με πόνο μεγάλο. Καὶ προσθέτει μιὰ μικρὴ λέξη ποὺ δείχνει τὸ βάθος τῆς ταπεινοφροσύνης του: «**Τῷ ἁμαρτωλῷ**». Ἐμένα τὸν ποὺ ἁμαρτωλό. Δηλαδὴ πιστεύει γιὰ τὸν ἑαυτό του ὅτι εἶναι «ὁ ἁμαρτωλός», ὁ διάσημος ἁμαρτωλός.

Μοιάζει σὰν ἕνα πληγωμένο ἀετὸ ἀπὸ τὰ φαρμακερὰ βέλη τῆς ἁμαρτίας, ποὺ τοῦ σπάσανε τὰ φτερὰ καὶ τρέχει αἷμα πολὺ, ἀπὸ τὴν ἀνοιχτὴ πληγὴ του. Ὑποφέρει ἀφάνταστα ψυχικά. Καὶ ἔρχεται με μετάνοια, με συντριβή, με ταπείνωση ἀληθινὴ μπροστὰ στὸν Θεό καὶ ζητᾷ ἐλεος, θεραπεία.

Ἡ προσευχὴ του εἶναι γεμάτη ἀπὸ τὸ ἄρωμα τῆς μετάνοιας καὶ τῆς συντριβῆς.

Γι’ αὐτὸ καὶ γύρισε στὸ σπίτι του δικαίωμένος. Γιατὶ ἡ ἀληθινὴ μετάνοια καὶ ἡ συντριβὴ εἶναι προϋποθέσεις τῆς δικαιοσεως μας καὶ τῆς λυτρώσεως τῆς ψυχῆς μας.

Ἐὰν λοιπὸν θέλουμε καὶ μεῖς νὰ δικαιωθοῦμε μιὰ μέρα ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, πρέπει νὰ ἔχουμε τὸ φρόνημα τοῦ Τελώνη. Τὸ ἀληθινὸ, τὸ γνήσιο, τὸ ταπεινὸ φρόνημα, ποὺ ἔχει ὡς προϋποθέσεις τὴν βαθιὰ συναίσθηση τῆς ἁμαρτωλότητάς μας, τὸ ἄρωμα τῆς μετάνοιας καὶ τῆς συντριβῆς.

Ἔχουμε ὅμως τὸ φρόνημα αὐτό; Μποροῦμε πολὺ εὐκόλα νὰ κάνουμε τὴ διάγνωση, ὅταν προσέξουμε τὸ περιεχόμενο, τὴν στάση καὶ τὸν τρόπο με τὸν ὁποῖο προσευχομάστε. Μπορεῖ δηλαδὴ νὰ δεῖ ὁ καθένας μας, ὅπως, π.χ. βλέπουμε τὸ πρόσωπό μας μέσα στὸν καθρέφτη, ἐὰν τὸ φρόνημά του εἶναι τελωνικὸ ἢ φαρισαϊκό, μέσα στὴν προσευχὴ του καὶ στὴν ὅλη του ζωὴ. Ἐὰν ἡ προσευχὴ του γίνεται με συντριβή, με συναίσθηση τῆς ἁμαρτωλότητάς του, με μετάνοια, με πνεῦμα «πτωχείας», τότε ἀσφαλῶς μοιάζει με τὴν προσευχὴ τοῦ Τελώνη.

Γι’ αὐτὸ καὶ ὁ Κύριός μας μακάρισε «**τοὺς πτωχοὺς τῷ πνεύματι**», στὴν περίφημη ἐπὶ τοῦ ὄρους ὀμιλία Του. Δηλαδὴ τοὺς ταπεινοὺς. Ἐκείνους ποὺ συναισθάνονται τὴν πνευματικὴ τους φτώχεια, ὅπως ὁ Τελώνης.

Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, φώτισέ μας με τὸ Πνεῦμα Σου τὸ Ἅγιο καὶ δώσε μας ἐπίγνωση τῆς ἁμαρτωλότητάς μας, ὥστε ταπεινωμένοι νὰ Σοῦ ποῦμε: «**Ὁ Θεός ἰλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ**».

ΔΙΑΛΟΓΟΣ με τούς ἀναγνώστες μας

Ζοῦν καὶ μετὰ τὸν θάνατο

Α΄

«Οἱ ψυχές ἐξακολουθοῦν νὰ ζοῦν μετὰ τὸν θάνατο στὴν ἀόρατὴ τους κατάσταση; Ἀπὸ τὴν στιγμήν πού χωρίζονται ἀπὸ τὸ σῶμα ἔχουν αὐτοσυνειδησία, βρίσκονται σὲ κατάσταση ἐγρηγόρσεως ἢ βυθίζονται σ' ἓνα βαθὺ καὶ ἀτελείωτο ὕπνο;»

Γιὰ τὸν Χριστιανὸ δὲν ὑπάρχει καμιὰ ἀμφιβολία, ὅτι οἱ ψυχές ἐξακολουθοῦν νὰ ζοῦν καὶ νὰ αἰσθάνονται καὶ μετὰ τὸν θάνατο. Γι' αὐτὸ ἀκριβῶς καταδίκασε ἡ Ἐκκλησία τοὺς ὀπαδοὺς τοῦ λεγόμενου θνητοψυχισμοῦ πού ὑποστήριζαν, ὅτι ἡ ψυχὴ μετὰ τὸ σῶμα βυθίζεται στὸν ὕπνο τοῦ θανάτου. Ὅταν ἡ χριστιανικὴ γλώσσα χαρακτηρίζει «ὕπνο» τὸν θάνατο, «κεκοιμημένους» τοὺς νεκροὺς καὶ «κοιμητήρια» τὰ νεκροταφεῖα, δὲν ἐννοεῖ τὴν ψυχὴ, ἀλλὰ τὸ σῶμα καὶ τὴν προσωρινὴ παραμονή του στὸν τάφο. Ὁ Θεὸς δημιούργησε τὴν ψυχὴ φύσει ἀθάνατη καὶ τὴν προίκισε μετὰ τὴν θεϊκὴ πνοή Του, μετὰ τὴν ἀφθαρσία καὶ τὴν ἀθανασία. «*Ζωῆς ἡ ψυχὴ μετέχει, ἐπεὶ ζῆν αὐτὴν βούλεται ὁ Θεός*» (Ἅγιος Ἀβγουστίνος).

Ἡ ψυχὴ, κατὰ τὸν Μ. Ἀθανάσιο, εἶναι αὐθυπόστατη καὶ αὐτοκίνητη. Αὐτὴ κινεῖ τὸ σῶμα καὶ ἡ ἴδια δὲν κινεῖται ἀπὸ ἄλλη δύναμη. Ἐπομένως ἀφοῦ ἡ ψυχὴ κινεῖται μόνη της καὶ μετὰ τὴν ἐκδημία της ἀπὸ τὸ σῶμα, μπορεῖ νὰ κινεῖται μετὰ τὴν θάνατο. Διότι δὲν εἶναι ἡ ψυχὴ πού πεθαίνει, ἀλλὰ γιατί ὅταν αὐτὴ ἀναχωρεῖ πεθαίνει τὸ σῶμα. «*Οὐ γὰρ ἡ ψυχὴ ἐστὶν ἡ ἀποθνήσκουσα ἀλλὰ διὰ τὴν ταύτης ἀναχώρησιν ἀποθνήσκει τὸ σῶμα... Καὶ δὲν θὰ παύσει ποτὲ νὰ ζεῖ, γιατί ἔτσι τὴν δημιούργησε ὁ Θεός, διὰ τοῦ λόγου Του*». Ἄν, λοιπόν, τὸ ὑλικὸ σῶμα διαλύεται μετὰ τὸν χωρισμὸ του ἀπὸ τὴν ψυχὴ, ὅμως δὲν ἰσχύει τὸ ἴδιο καὶ γιὰ τὴν πνευματικὴ φύση τῆς ψυχῆς. Αὐτὴ ἐξακολουθεῖ νὰ ζεῖ.

Ἐκθάραρ καὶ ἐδῶ ἡ θέση τοῦ Χριστιανισμοῦ. Τί ἄλλο μαρτυρεῖ ἡ ὑπόσχεση τοῦ Κυρίου στὸν μετανοημένο ληστὴ πάνω στὸν σταυρό: «**Σήμερον μετ' ἐμοῦ ἔσῃ ἐν τῷ Παραδείσῳ**» (Λουκ. κγ' 43). Συνδέει τὴ μιὰ ζωὴν μετὰ τὴν ἄλλη, χωρὶς νὰ μεσολαβεῖ κανένας ὕπνος. Ἀλλὰ καὶ μετὰ τὸν σταυρικὸ του θάνατο ὁ Χριστὸς κατέβηκε στὸν ἄδην, γιὰ νὰ κηρύξει τὸ εὐαγγέλιον τῆς σωτηρίας στὶς φυλακισμένες ἐκεῖ ψυχές. Τὸ τονίζει καθαρὰ ὁ ἀπόστολος Πέτρος: «**Χριστὸς ἅπαξ περὶ ἁμαρτιῶν ἔπαθε, δίκαιος ὑπὲρ ἀδίκων, ἵνα ἡμᾶς προσαγάγῃ τῷ Θεῷ, θανατωθεὶς μὲν σαρκί, ζωοποιηθεὶς δὲ πνεύματι· ἐν ᾧ καὶ τοῖς ἐν φυλακῇ πνεύμασι πορευθεὶς ἐκήρυξεν**» (Α' Πέτρ. γ' 18-19). Ἀφοῦ ὁ Χριστὸς πρόσφερε, μετὰ τὴν σταυρικὴ του θυσία, τὴν ἄφεση τῶν ἁμαρτιῶν μας, ἀμέσως μετὰ πῆγε στὸν Ἄδην καὶ κήρυξε στὶς ψυχές, πού ἐκρατοῦντο ἐκεῖ, τὸ Εὐαγγέλιον τῆς σωτηρίας.

Αὐτὸ σημαίνει, ὅτι οἱ ψυχές ὄχι μονάχα ζοῦν καὶ μετὰ τὸν θάνατο, ἀλλὰ ἔχουν καὶ πλήρη αὐτοσυνειδησία. Γιατὶ ἀσφαλῶς ὁ Χριστὸς δὲν κήρυττε σὲ ψυχές πού βρίσκονταν σὲ κατάσταση λιποθυμίας ἢ ὕπνου. Γιὰ νὰ δεχθοῦν τὸ λυτρωτικὸ μήνυμα καὶ νὰ πιστέψουν σ' αὐτὸ ἔπρεπε νὰ βρίσκονται σὲ κατάσταση ἐγρηγόρσεως. Ἐνῶ, δηλαδή, τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου βρισκόταν στὸν τάφο, «*τῇ ψυχῇ πορευθεὶς ἐκήρυξε τοῖς ἐν ἄδην, ὡς ψυχὴ μετὰ ψυχῶν ὀφθεῖς*» (Κύριλλος Ἀλεξανδρείας). Καὶ οἱ καλοπροαίρετες ψυχές ἄκουσαν τὸ κήρυγμα καὶ φωτίστηκαν καὶ βρῆκαν τὸν δρόμον τῆς σωτηρίας. Ὅλα αὐτὰ προϋποθέτουν συνειδητὴ καὶ ἐλεύθερη ἀποδοχὴ ἀπὸ ψυχές πού ἀσφαλῶς οὔτε κοιμοῦνται οὔτε βρίσκονται σὲ ληθαργικὴ κατάσταση.

Ἡ ψυχὴ ζεῖ μετὰ τὸν θάνατο, διατηρεῖ πλήρη συνείδηση, ἀκόμα ἐνδιαφέρεται γι' αὐτοὺς πού ἄφησε πίσω στὴ γῆ. Παραβολικὸς ὁ λόγος τοῦ Χριστοῦ, ἀλλὰ ξεκάθαρος. Στὴν παραβολὴ τοῦ πλοῦσιου καὶ τοῦ Λαζάρου παρουσιάζεται ὁ πλοῦσιος νὰ ἀναγνῶριζε τὸν Λάζαρο καὶ νὰ παρακαλεῖ τὸν Ἀβραάμ γιὰ τὰ πέντε ἀδελφία του. Στὸ θεόπνευστο βιβλίον τῆς Ἀποκαλύψεως τοῦ Ἰωάννη παρουσιάζονται οἱ ψυχές τῶν ἀδίκως σφαγιασθέντων μαρτύρων, «**κάτω ἀπὸ τὸ οὐράνιον θυσιαστήριον**», πού ἔκραζαν μὲ δυνατὴ φωνὴ καὶ ἔλεγαν στὸν παντοδύναμον Κύριον: «**ἔως πότε, ὁ δεσπότης ὁ ἅγιος καὶ ἀληθινός, οὐ κρίνεις καὶ ἐκδικεῖς τὸ αἷμα ἡμῶν;**» (στ' 9-10). Στὸ ὄρος τῆς Μεταμορφώσεως, παρουσία καὶ τῶν τριῶν μαθητῶν, «**ὠφθησαν αὐτοῖς** (παρουσιάστηκαν μπροστὰ τους) **Μωϋσῆς καὶ Ἡλίας μετ' αὐτοῦ συλλαλοῦντες**» (Ματθ. ιζ' 3).

Νὰ ἔλθουμε στὸν ἀπόστολον Παῦλον; Τὴν ἴδια ἀλήθεια ὑπογραμμίζει καὶ ἡ γεμάτη ἀγάπη γιὰ τὸν Χριστὸ ψυχὴ του. Σφοδρὴ ἡ ἐπιθυμία του νὰ συναντήσῃ τὸν Χριστό, νὰ ἐνωθεῖ μαζί του, νὰ βρισκεται γιὰ πάντα κοντὰ στὸν λατρευτὸ Κύριόν του. Γι' αὐτὸ ἐπιθυμεῖ «**ἐκδημῆσαι ἐκ τοῦ σώματος καὶ ἐνδημῆσαι πρὸς τὸν Κύριον**» (Β' Κορινθ. ε' 8). Ἀλλὰ μιὰ τέτοια ἐκδημία, ἂν ἡ ψυχὴ ἦταν σὲ ὕπνο, ποῖο νόημα θὰ εἶχε; Ὁ σφοδρὸς πόθος τοῦ Παύλου θὰ κυμάτιζε στὸ κενό. Γιὰ τὸν θεῖο Παῦλον ὅμως δὲν μεσολαβεῖ κανένα κενό. Μόλις ἐκδημῆσῃ ἀπὸ τὸ σῶμα ἐνδημῆσῃ πρὸς τὸν Κύριον. Μόλις κλείσουν τὰ μάτια τοῦ σώματος ἀνοίγουν τὰ μάτια τῆς ψυχῆς, γιὰ νὰ ἀτενίσουν τὸ δοξασμένο πρόσωπον τοῦ Σωτῆρα Χριστοῦ. Ὁ θάνατος δὲν ὀδηγεῖ τὸν θάνατο. Ὅδηγεῖ στὴ ζωὴ, στὴν πηγὴ τῆς ζωῆς, στὸν Χριστό. Οἱ ψυχές, λοιπόν, στὴν κατάσταση αὐτὴ ζοῦν, αἰσθάνονται, χαίρονται ἢ λυποῦνται. Ἀπαλλαγμένες ἀπὸ τὰ δεσμὰ τοῦ σώματος οἱ ἅγιες ψυχές ζοῦν μετὰ τὸν Θεόν, ἐνωμένες μαζί Του, χωρὶς κίνδυνον νὰ ἐκπέσουν, «*ἀπαθεῖς οὐκ ὡς σάρκες, ἀλλ' ὡς οὐράνια πνεύματα*».

«Ἀναστὰς πορεύσομαι...»

Τὸ δράμα ἑνὸς παιδιοῦ, ποὺ ἀσυλλόγιστα ἐγκαταλείπει τὸ σπίτι! Καμιὰ δικαιολογία δὲν ὑπῆρχε. Δὲν εἶχε κανένα ἐλαφρυντικό. Γιατὶ ἐγκατέλειπε μιὰ ζεστὴ φωλιά, γιὰ νὰ ριχτεῖ μόνος του στὸ ἀγριοβόρι καὶ τὴν παγωνιά; Ἄφηνε ἕνα φιλόστοργο Πατέρα, γιὰ νὰ ζητήσει τὴν κατανόηση στοὺς ἀμφίβολους φίλους;

Ναί, ζητοῦσε τὸ ἄγνωστο, τὴν περιπέτεια, νὰ ἀποκτήσει ἄλλες πολὺ ἔντονα εὐχάριστες ἐμπειρίες. Τὸ ὄραμα προπαντὸς τῆς ἐλευθερίας ἦταν γι' αὐτὸν ἕνας ἀκατανίκητος μαγνήτης ποὺ τὸν τραβοῦσε. Τίποτα δὲν μποροῦσε νὰ τὸν συγκρατήσει. Γι' αὐτὸ καὶ **«συναγαγὼν ἅπαντα ἀπεδήμησεν εἰς χώραν μακράν»**.

Καὶ ἡ τραγωδία δὲν ἄργησε νὰ παιχθεῖ μέσα του καὶ γύρω του. Ἡ στέρνηση καὶ ὁ λιμός, ἡ ἀποσκίρτησις τῶν κακῶν φίλων τὸν σφίγγουν ἀπὸ παντοῦ. Καὶ μαζί μ' αὐτὰ ἡ ξενιτεία. Ἄν ἡ ἔλλειψη καὶ ὁ λιμὸς δημιουργοῦν προβλήματα καὶ στοὺς εὐκατάστατους, τί γίνεται μὲ ἐκείνους ποὺ δὲν ἔχουν τίποτε; Αὐτὸ εἶναι τώρα τὸ μεγάλο πρόβλημά του. Τί νὰ κάνει; Νὰ ζητήσει βοήθεια; Ἀλλὰ ἀπὸ ποιόν;

Λύση ἀσφαλῶς ὑπῆρχε. Ἡ ἀπόγνωσις ὅμως θολώνει τὴ σκέψη. Σπρώχνει σὲ διαβήματα ἀπερίσκεπτα. Ἡ ψυχραὶμη λογικὴ παραχωρεῖ τὴ θέση της στὴν ἀπελπισία. Καὶ αὐτὴ μὲ τὴ σειρά της ὀδηγεῖ στὸ τραγικὸ του κατάντημα.

Θὰ μποροῦσε βέβαια νὰ σκεφθεῖ τὴν ἐπιστροφή στὸ σπίτι του ἢ ἔστω νὰ ζητήσει δουλειὰ σὲ κάποιον συμπατριώτη του. Ἔτσι οἱ συνθηκῆκες θὰ ἦταν καλύτερες, ἔστω ὑποφερτές. Τίποτε ἀπὸ αὐτά. Γίνεται δοῦλος σ' ἕνα ξένο, σ' ἕναν ἄγνωστο. Καὶ ἐκεῖνος τὸν στέλνει νὰ βόσκει χοίρους, ζῶα ἀκάθαρτα γιὰ ἕνα Ἰουδαῖο. Ἀληθινὸ ράκος, τραγικὸ κατάντημα γιὰ τὸν νεότερο γιό. Πράξη ἀληθινῆς χρεοκοπίας.

Θυσιάζει τὰ πάντα. Τίποτε πιά δὲν τοῦ ἀπομένει. Τιμὴ, ἀξιοπρέπεια, αὐτοσεβασμὸς, οἰκογένεια, θρησκεία ὅλα τώρα ποδοπατοῦνται κάτω ἀπὸ τὰ ἀκάθαρτα πέλματα τῶν χοίρων. Θέλει νὰ ζήσει, νὰ μὴ πεθάνει καὶ ἐγκαταλείπει καὶ τὴν πιδὸ στοιχειώδη ἀπαίτηση. Παραδίνεται ἀνευ ὄρων. Συνθηκολογεῖ μὲ τὴ χρεοκοπία του. Ἐκεῖ στὸ χοιροστάσιο ἀρνείται τὴ θρησκεία του, γίνεται ἕνας ἀποστάτης, ἕνας ἄπιστος.

Τουλάχιστον ἂν αὐτὸς ὁ ἐξευτελισμὸς τοῦ πρόσφερε κάτι. Τοῦ πρόσφερε τὴν τροφή, γιὰ τὴν ὁποία τώρα θυσιάσε τὰ πάντα; Οὔτε καὶ αὐτό. **«Ἐπεθύμει γεμίσει τὴν κοιλίαν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν κερατίων ὧν ἤσθιον οἱ χοῖροι, καὶ οὐδεὶς ἐδίδου αὐτῷ»**.

Ἀνάγλυψη ἢ εἰκόνα τοῦ ἁμαρτωλοῦ. Χθὲς καὶ σήμερα ἡ ἴδια. Ἐγκαταλείπει τὸ σπίτι τοῦ Πατέρα, γιὰ νὰ βρεῖ τὴν εὐτυχία, τὴ χαρά. Νομίζει πὼς ἔτσι θὰ ἀπολαύσει τὴ ζωὴ. Θέλει νὰ σπάσει τοὺς ἱερούς δεσμοὺς μὲ τὸν Θεὸ καὶ δὲν ἀντιλαμβάνεται, πὼς τὴν ἴδια στιγμὴ χάλκευε γιὰ τὸν ἑαυτοῦ του τὰ πιδὸ τυραννικὰ δεσμά. Καταντᾶει νὰ βόσκει χοίρους. Νὰ

δουλεῦε στὰ πιδὸ ἀτιμωτικά πάθη. Νὰ προχωράει ἀπὸ ἐξευτελισμὸ σὲ ἐξευτελισμὸ καὶ ἀπὸ ἀτίμωση σὲ ἀτίμωση. Ὁ υἱὸς γίνεται χοιροβοσκός, ὁ ἐλεύθερος δοῦλος!

Αὐτὸς εἶναι ὁ ἄνθρωπος, ὁ ἀποστάτης, ὁ ἐπαναστάτης, ὁ ἁμαρτωλός. Ἡ ἀγάπη ὅμως τοῦ Θεοῦ καὶ στὸ κατάντημα αὐτὸ δὲν τὸν ἐγκαταλείπει. Τὸ ἔλεός του μᾶς καταδιώκει ἀσταμάτητα. Καὶ ἡ ἀγάπη νικάει. Τὸ πιδὸ μεγάλο θαῦμα. Πρόκειται γιὰ μιὰ ἀληθινὴ νεκρανάστασις.

Ὁ ἄνθρωπος θέλει νὰ ζήσει. Ἐμφυτος, βαθιὰ ριζωμένος μέσα του ὁ πόθος τῆς ζωῆς. Ὁχι μονάχα τῆς φυσικῆς, πιδὸ πολὺ τῆς πνευματικῆς. Ἄν τὸ σῶμα ἔχει ἀνάγκη τροφῆς, περισσότερο ἔχει ἡ ψυχὴ. Πεινάει καὶ ἡ ψυχὴ. Καὶ ἀλίμονο στὴν ψυχὴ, ποὺ λιμοκτονεῖ, ποὺ **«λιμῷ ἀπόλλυται»**. Ποῦ ὅμως θὰ βρεῖ τροφὴ ἡ ψυχὴ, γιὰ νὰ ἱκανοποιήσει τοὺς βαθύτερους πόθους της; Τί θὰ χορτάσει τὴν πείνα της γιὰ εὐτυχία, γιὰ χαρά; Ποιὸς θὰ ξεδιψάσει τὴν πνευματικὴ της δίψα;

Τὰ ξυλοκέρατα τῆς ἁμαρτίας, οἱ ἁμαρτωλὲς ἀπολαύσεις, οἱ αἰσθησιακὲς ἡδονὲς δὲν προσφέρουν τίποτε στὴν ψυχὴ. Βαθαίνουν τὸ κενὸ της, αὐξάνουν τὴν πείνα της, κάνουν ἀνυπόφορη τὴ δίψα της. Ἡ ἡδονὴ δὲν διαρκεῖ. Διαρκεῖ ἡ πικράδα της. Οἱ τύψεις, ποὺ προκαλεῖ, τὴν κάνουν νὰ ὑποφέρει, νὰ βασανίζεται. Πηγαίνει σὰν τὸν ἄσωτο στὰ χοιροστάσια νὰ βρεῖ τροφή. Καὶ λησμονεῖ ὅτι στὰ χοιροστάσια μονάχα ξυλοκέρατα ὑπάρχουν. Ἀλλὰ τὰ ξυλοκέρατα δὲν εἶναι τροφὴ τῶν ἀνθρώπων. Εἶναι τῶν χοίρων.

Ὁ ἄνθρωπος ὅμως ποὺ δὲν ἀποκτηνώθηκε ὀλοκληρωτικὰ καὶ στὴν πιδὸ μεγάλῃ του πτώσει, αἰσθάνεται κάτι μέσα του νὰ τὸν παρακινεῖ. Ἐρχονται στιγμὲς συγκλονιστικῆς, ἀφυπνιστικῆς, ποὺ ξαναθυμᾶται τὸ σπίτι τοῦ πατέρα. Θυμᾶται τοὺς **«μισθίους»** τοῦ Πατέρα, ποὺ **«περισσεύουσιν ἄρτων»** τὴ στιγμὴ, ποὺ αὐτὸς **«λιμῷ ἀπόλλυται»**.

Ἐρχονται στὴ σκέψη ὁμορφες στιγμὲς, ἴσως παιδικές, ἴσως ἐφηβικές, ἴσως νεανικές, τότε ποὺ ζοῦσε κοντὰ στὸν Θεὸ, μὲ τὴν ἀγάπη στὴν καρδιά, μὲ σῶμα σφριγηλὸ, μὲ μέτωπο καθαρὸ, μὲ βλέμμα λαμπερὸ, ποὺ ἀντικατόπτριζε ὅλες τὶς ὁμορφιὲς τοῦ Παραδείσου. Τὰ θυμᾶται τότε καὶ τὰ νοσταλγεῖ. Ἄραγε θὰ μποροῦσε νὰ τὰ ξαναζήσει;

Γιατὶ ὄχι; Τὸ σπίτι καὶ ἡ ἀγκαλιὰ τοῦ Πατέρα μας περιμένουν. Ὁ δρόμος εἶναι ἀνοιχτός. Σὲ μᾶς μένει νὰ τὸν βαδίσουμε. Μὲ μιὰ ἀπόφαση στὴν ψυχὴ καὶ μιὰ λέξη στὸ στόμα: **«Ἀναστὰς πορεύσομαι... καὶ ἔρῶ.. ἦμαρτον»**.

Τὸ σπίτι καὶ ἡ ἀγκαλιὰ τοῦ Πατέρα μας περιμένουν. Ὁ δρόμος εἶναι ἀνοιχτός. Σὲ μᾶς μένει νὰ τὸν βαδίσουμε.

«Εἶπεν ὁ Κύριος τὴν παραβολὴν ταύτην ἄνθρωπός τις εἶχε δύο υἱούς. Καὶ εἶπεν ὁ νεώτερος αὐτῶν τῷ πατρί·

πάτερ, δός μοι τὸ ἐπιβάλλον μέρος τῆς οὐσίας. Καὶ διεῖλεν αὐτοῖς τὸν βίον. Καὶ μετ' οὐ πολλὰς ἡμέρας συναγαγὼν ἅπαντα ὁ νεώτερος υἱὸς ἀπεδήμησεν εἰς χώραν μακρὰν, καὶ ἐκεῖ διεσκόρπισε τὴν οὐσίαν αὐτοῦ ζῶν ἀσώτως. Δαπανήσαντος δὲ αὐτοῦ πάντα ἐγένετο λιμὸς ἰσχυρὸς κατὰ τὴν χώραν ἐκείνην, καὶ αὐτὸς ἤρξατο ὑστερεῖσθαι. Καὶ πορευθεὶς ἐκολλήθη ἐνὶ τῶν πολιτῶν τῆς χώρας ἐκείνης, καὶ ἔπεμψεν αὐτὸν εἰς τοὺς ἀγρούς αὐτοῦ βόσκειν χοίρους. Καὶ ἐπεθύμει γεμίσει τὴν κοιλίαν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν κερατίων ὧν ἤσθιον οἱ χοῖροι, καὶ οὐδεὶς ἐδίδου αὐτῷ. Εἰς ἑαυτὸν δὲ ἐλθὼν εἶπε· πόσοι μίσθιοι τοῦ πατρός μου περισσεύουσιν ἄρτων, ἐγὼ δὲ λιμῷ ἀπόλλυμαι! Ἀναστὰς πορεύσομαι πρὸς τὸν πατέρα μου καὶ ἐρῶ αὐτῷ· πάτερ, ἡμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου· οὐκέτι εἰμὶ ἄξιος κληθῆναι υἱὸς σου· ποιήσον με ὡς ἓνα τῶν μισθίων σου. Καὶ ἀναστὰς ἦλθε πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ. Ἔτι δὲ αὐτοῦ μακρὰν ἀπέχοντος εἶδεν αὐτὸν ὁ πατήρ αὐτοῦ καὶ ἐσπλαγχνίσθη, καὶ δραμῶν ἐπέπεσεν ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ υἱός· πάτερ, ἡμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου, καὶ οὐκέτι εἰμὶ

ΚΥΡΙΑΚΗ 16 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ
ΙΖ΄ ΛΟΥΚΑ (ΑΣΩΤΟΥ)
ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Λουκ. ιε΄ 11-32
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Α΄ Κορ. στ΄ 12-20

ἄξιος κληθῆναι υἱὸς σου. Εἶπε δὲ ὁ πατήρ πρὸς τοὺς δούλους αὐτοῦ· ἐξενέγκατε τὴν στολὴν τὴν πρώτην καὶ ἐνδύσατε

αὐτόν, καὶ δότε δακτύλιον εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ καὶ ὑποδήματα εἰς τοὺς πόδας, καὶ ἐνέγκαντες τὸν μόσχον τὸν σιτευτὸν θύσατε, καὶ φαγόντες εὐφρανθῶμεν, ὅτι οὗτος ὁ υἱὸς μου νεκρὸς ἦν καὶ ἀνέζησε, καὶ ἀπολωλὸς ἦν καὶ εὐρέθη. Καὶ ἤρξαντο εὐφραίνεσθαι. Ἦν δὲ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ πρεσβύτερος ἐν ἀγρῷ· καὶ ὡς ἐρχόμενος ἤγγισε τῇ οἰκίᾳ, ἤκουσε συμφωνίας καὶ χορῶν, καὶ προσκαλεσάμενος ἓνα τῶν παίδων ἐπυνθάνετο τί εἶη ταῦτα. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἦκει καὶ ἔθυσεν ὁ πατήρ σου τὸν μόσχον τὸν σιτευτόν, ὅτι ὑγιαίνοντα αὐτὸν ἀπέλαβεν. Ὁργίσθη δὲ καὶ οὐκ ἤθελεν εἰσελθεῖν. Ὁ οὖν πατήρ αὐτοῦ ἐξελθὼν παρεκάλει αὐτόν. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε τῷ πατρί· ἰδοὺ τοσαῦτα ἔτη δουλεύω σοι καὶ οὐδέποτε ἐντολήν σου παρήλθον, καὶ ἐμοὶ οὐδέποτε ἔδωκας ἔριφον ἵνα μετὰ τῶν φίλων μου εὐφρανθῶ· ὅτε δὲ ὁ υἱὸς σου οὗτος, ὁ καταφαγὼν σου τὸν βίον μετὰ πορνῶν, ἦλθεν, ἔθυσας αὐτῷ τὸν μόσχον τὸν σιτευτόν. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· τέκνον, σὺ πάντοτε μετ' ἐμοῦ εἶ, καὶ πάντα τὰ ἐμὰ σὰ ἐστίν· εὐφρανθῆναι δὲ καὶ χαρῆναι ἔδει, ὅτι ὁ ἀδελφός σου οὗτος νεκρὸς ἦν καὶ ἀνέζησε, καὶ ἀπολωλὸς ἦν καὶ εὐρέθη».

ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΑΣΩΤΙΑΣ

«Διεσκόρπισε τὴν οὐσίαν αὐτοῦ ζῶν ἀσώτως».

Ὁ νέος τῆς σημερινῆς παραβολῆς εἶχε πολλὰ ἀγαθὰ στὸ σπίτι τοῦ πατέρα του. Μὰ πρὸ παντὸς εἶχε τὴ μεγάλη ἀγάπη καὶ τὴν ἀπέραντη στοργὴ τοῦ πατέρα του. Καὶ ὅμως ὅλα αὐτὰ τὰ περιφρόνησε. Πίκρανε τὸν πατέρα του. Ζήτησε μὲ ἐπιμονὴ τὸ μερίδιό τῆς κληρονομίᾳς του. Καὶ ὅταν μάζεψε ὅλα ὅσα τοῦ ἔδωσε ὁ καλὸς τοῦ πατέρα, ξεκίνησε καὶ πῆγε σὲ χώρα μακρινή. Καὶ ἐκεῖ, «**διεσκόρπισε τὴν οὐσίαν αὐτοῦ ζῶν ἀσώτως**».

«**Ζῶν ἀσώτως**». Μέσα στὶς δυὸ αὐτὲς λέξεις τῆς παραβολῆς τοῦ Ἀσώτου, πόσα καὶ πόσα δὲν κρύβονται! Πόσα ξενύχτια καὶ γλέντια μὲ ἀσωτεῖες καὶ παρεκτροπές. Πόσα σκοτεινὰ πάθη στὴν ξένη χώρα ποὺ βρέθηκε ὁ νέος αὐτός... Πόσες πράξεις ἀτιμωτικές ποὺ ἐξευτελίζουν τὴν ἀνθρώπινη ἀξιοπρέπεια! Ὁ τιμημένος υἱὸς νὰ καταντᾷ θλιβερὸς χοιροβοσκός!

Ἀλλὰ αὐτὴ ἡ ζωὴ ἀπαιτεῖ πολλὰ χρήματα καὶ ὁ ἄσωτος ξοδεύει, χωρὶς νὰ λογαριάζει. Ὅμως ὅσα πλούτη κι ἂν ἔχει κανεὶς, κάποτε θὰ τελειώσουν. Ὅταν συνεχῶς σκορπᾷ καὶ δίνει καὶ δὲν δουλεῖ.

Ἔτσι συνέβη καὶ μὲ τὸν ἄσωτο νέο τῆς παραβολῆς. Μιὰ μέρα ξύπνησε χωρὶς χρήματα. Τότε ζήτησε βοήθεια οικονομικὴ ἀπὸ τοὺς φίλους τῆς ἀμαρτίας. Ἀλλὰ κανεὶς δὲν τοῦ ἔδωσε. Ὅλοι ἀρνήθηκαν καὶ ἐξαφανίσθηκαν μόλις τελείωσαν τὰ χρήματα τοῦ ἄσωτου.

Καὶ τότε ἀναγκάστηκε, αὐτὸ τὸ πλουσιόπαιδο, νὰ ζητήσῃ δουλειὰ καὶ νὰ γίνῃ χοιροβοσκός, γιατί δὲν εἶχε οὔτε ψωμὶ νὰ φάει. Μὰ οὔτε καὶ ἀπὸ τὰ ξυλοκέρατα ποὺ τρώγανε τὰ γουρούνια, δὲν εἶχε δικαίωμα νὰ γεμίσει τὸ στομάχι του. Νηστικός, ἀκάθαρτος, περιφρονημένος ἀπὸ ὅλους τοὺς κατοίκους τῆς χώρας ἐκείνης, εἶναι πικρὰ μετανιωμένος γιὰ τὸ δρόμο ποὺ τράβηξε. Γιὰ τὴν παρακοὴ στὸν στοργικὸ τοῦ πατέρα. Ἡ ζωὴ τῆς ἀσωτείας τὸν ἔκαμε

νὰ σπαταλήσῃ ὄχι μόνο ὅλα του τὰ χρήματα, ἀλλὰ καὶ τὴν οικογενειακὴ του τιμὴ καὶ τὴν ἀτομικὴ του ἀξιοπρέπεια. Ἡ ἄσωτη ζωὴ, τὸν ἔκαμε νὰ χάσει τὴν ἀγνότητά του, τὴ ζωτικότητα του καὶ τὰ καλύτερα χρόνια τῆς ζωῆς του.

Ἀλλὰ τὸ ἴδιο συμβαίνει καὶ μὲ τοὺς ἀσώτους κάθε ἐποχῆς. Πόσες περιουσίες καὶ σήμερα δὲν διασκορπίζονται στοὺς πέντε ἀνέμους, στὸν ἵπποδρομο καὶ στὰ διάφορα τυχερὰ παιχνίδια; Πόσες πατρικὲς κληρονομίες δὲν ἐξανεμίζονται στὶς χαρτοπαικτικὲς λέσχες καὶ στὰ διάφορα ἄλλα σκοτεινὰ κέντρα τῆς διαφθορᾶς; Πόσα ἀγόρια καὶ κορίτσια μὲ πολλὰ χαρίσματα, δὲν σκορποῦν καὶ σήμερα τὰ χρήματα τῶν γονιῶν τους ἀλλὰ καὶ τὰ ταλέντα τους, στὰ ναρκωτικὰ καὶ στὴ διεφθαρμένη ζωὴ.

Εἶναι πράγματι φοβερὸ πρᾶγμα ἡ ἀσωτεία. Ὅμως ἂς σκεφθοῦμε λίγο καὶ τὸν ἑαυτὸ μας. Μήπως νομίζουμε ὅτι μόνον οἱ ἄλλοι, οἱ νέοι ποὺ παραστράτησαν, εἶναι οἱ ἄσωτοι; Ἄς κάνουμε μιὰ αὐστηρὴ αυτοκριτικὴ καὶ στὸν ἑαυτὸ μας, τώρα ποὺ εἴμαστε ἀκόμη στὴν ἀρχὴ τοῦ 2020.

Μήπως κι ἐμεῖς εἴμαστε ἄσωτοι κατὰ κάποιον τρόπο στὰ τάλαντα καὶ στὰ χαρίσματα ποὺ μᾶς ἔδωσε ὁ Θεός;

Ἀκόμη, ἂς προσέξουμε τὰ μάτια μας. Μήπως σπαταλᾷμε καὶ τὴν ὄρασή μας καὶ τὶς ὥρες μας σὲ ἀμαρτωλὰ θεάματα; Ἀλλὰ ἄσωτοι μποροῦμε νὰ εἴμαστε καὶ στὶς ἄλλες αἰσθήσεις καὶ στὸ νοῦ καὶ στὴν καρδιά μας. Ὅταν ἀφήνουμε κακοὺς λογισμοὺς καὶ αἰσθήματα καὶ συναισθήματα ἐφάρματα καὶ ὄνειροπολοῦμε μ' αὐτὰ, τότε δὲν ἀσωτεύουμε μέσα μας. Τότε δὲν σκορπίζουμε τὴν οὐσία (τὴν περιουσία) τῆς ψυχῆς μας;

Ἄν ἀκολουθήσαμε τὸν ἄσωτο τῆς Παραβολῆς στὴν πρώτη φάση τοῦ δράματός του, ἂς τὸν μιμηθοῦμε τώρα καὶ στὴ δεύτερη: στὴ μετάνοια καὶ τὴν ἐπιστροφή στὸ σπίτι τοῦ πατέρα.

«Εἶπεν ὁ Κύριος· Ὅταν ἔλθῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ καὶ πάντες οἱ ἅγιοι ἄγγελοι μετ' αὐτοῦ, τότε

καθίσει ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ, καὶ συναχθήσεται ἔμπροσθεν αὐτοῦ πάντα τὰ ἔθνη, καὶ ἀφοριεῖ αὐτοὺς ἀπ' ἀλλήλων ὡσπερ ὁ ποιμὴν ἀφορίζει τὰ πρόβατα ἀπὸ τῶν ἐρίφων, καὶ στήσει τὰ μὲν πρόβατα ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ, τὰ δὲ ἐρίφια ἐξ εὐωνύμων. Τότε ἐρεῖ ὁ βασιλεὺς τοῖς ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ· δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τοῦ πατρὸς μου, κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένην ὑμῖν βασιλείαν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου. Ἐπεινάσα γάρ, καὶ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν, ἐδίψησα, καὶ ἐποτίσατέ με, ξένος ἦμην, καὶ συνηγάγετέ με, γυμνός, καὶ περιεβάλετέ με, ἡσθένησα, καὶ ἐπεσκέψασθέ με, ἐν φυλακῇ ἦμην, καὶ ἤλθετε πρὸς με. Τότε ἀποκριθήσονται αὐτῷ οἱ δίκαιοι λέγοντες· κύριε, πότε σε εἶδομεν πεινῶντα καὶ ἐθρέψαμεν, ἢ διψῶντα καὶ ἐποτίσαμεν; Πότε δέ σε εἶδομεν ξένον καὶ συνηγάγομεν, ἢ γυμνὸν καὶ περι-

ΚΥΡΙΑΚΗ 23 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ ΤΗΣ ΑΠΟΚΡΕΩ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Ματθ. κε' 31-46
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Α' Κορ. ν' 8 - θ' 2

βάλομεν; Πότε δέ σε εἶδομεν ἀσθενῆ ἢ ἐν φυλακῇ, καὶ ἤλθομεν πρὸς σε; Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ βασιλεὺς ἐρεῖ αὐτοῖς· ἀμὴν λέγω ὑμῖν,

ἐφ' ὅσον ἐποιήσατε ἐνὶ τούτων τῶν ἀδελφῶν μου τῶν ἐλαχίστων, ἐμοὶ ἐποιήσατε. Τότε ἐρεῖ καὶ τοῖς ἐξ εὐωνύμων· πορεύεσθε ἀπ' ἐμοῦ οἱ κατηραμένοι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον τὸ ἡτοιμασμένον τῷ διαβόλῳ καὶ τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ. Ἐπεινάσα γάρ, καὶ οὐκ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν, ἐδίψησα, καὶ οὐκ ἐποτίσατέ με, ξένος ἦμην, καὶ οὐ συνηγάγετέ με, γυμνός, καὶ οὐ περιεβάλετέ με, ἀσθενής καὶ ἐν φυλακῇ, καὶ οὐκ ἐπεσκέψασθέ με. Τότε ἀποκριθήσονται αὐτῷ καὶ αὐτοὶ λέγοντες· κύριε, πότε σε εἶδομεν πεινῶντα ἢ διψῶντα ἢ ξένον ἢ γυμνὸν ἢ ἀσθενῆ ἢ ἐν φυλακῇ, καὶ οὐ διηκονήσαμεν σοι; Τότε ἀποκριθήσεται αὐτοῖς λέγων· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐφ' ὅσον οὐκ ἐποιήσατε ἐνὶ τούτων τῶν ἐλαχίστων, οὐδὲ ἐμοὶ ἐποιήσατε. Καὶ ἀπελεύσονται οὗτοι εἰς κόλασιν αἰώνιον, οἱ δὲ δίκαιοι εἰς ζωὴν αἰώνιον».

ΟΙ ΠΑΡΑΠΗΨΕΙΣ

«Κύριε, πότε σε εἶδομεν πεινῶντα, ἢ διψῶντα, ἢ ξένον, ἢ γυμνὸν ἢ ἀσθενῆ ἢ ἐν φυλακῇ καὶ οὐ διηκονήσαμεν σοι;»

Ξαφνιασμένοι οἱ ἄδικοι ἄνθρωποι, ποῦ τοὺς ὀνομάζει **«κατηραμένους»** ὁ δίκαιος Κριτὴς στὴν δευτέρα Παρουσία Του, ρωτοῦν: **«Κύριε πότε σε εἶδαμε πεινασμένο ἢ διψασμένο ἢ ξένο ἢ γυμνὸ ἢ ἄρρωστο ἢ φυλακισμένο καὶ δὲν σὲ ὑπηρετήσαμε;»**.

Καὶ τότε θὰ ἀποκριθεῖ σ' αὐτοὺς ὁ Κύριος: **«Ἀλήθεια οὐκ εἶπα. Ἐφ' ὅσον δὲν ἐκάματε τὰ καλὰ ἔργα σ' ἕνα ἀπ' αὐτοὺς ποῦ ὁ κόσμος τοὺς θεωρεῖ πολὺ μικροὺς, οὔτε σ' ἐμένα τὸ ἐκάματε»**. Παραλείψατε δηλαδὴ νὰ κάνετε ἔργα ἐμπράκτου ἀγάπης. Μείνατε στὰ λόγια καὶ στὶς θεωρίες. Ἡ δεῖξατε ἀγάπη σὲ πλουσίους, σὲ συγγενεῖς, σὲ φίλους σας. Ξεχάσατε ὅμως τὸ ἄρρωστο ὄρφανὸ παιδί, τὸν διψασμένο διαβάτη, τὸν φυλακισμένον πατέρα, τὴν πεινασμένη μοναχικὴ γερόντισσα, ποῦ τουρτούριζε μέσα στὸ σπιτάκι της.

Πόσο διαφορετικὰ θὰ ἔκαναν ὅλοι αὐτοὶ ποῦ θὰ καταδικαστοῦν **«εἰς κόλασιν αἰώνιον»**, ἐὰν γνώριζαν καὶ πίστευαν, ὅτι στὸ πρόσωπο τοῦ φυλακισμένου, τοῦ ἄρρωστο, τοῦ πεινασμένου, τοῦ διψασμένου, εἶναι ὁ ἴδιος ὁ Χριστός;

Πολλοὶ σημερινοὶ Χριστιανοί, ὅταν ἀκοῦν γιὰ ἀμαρτήματα καὶ γιὰ τὴν ἀνάγκη ἐξομολογήσεως, λένε: Τί νὰ πάω νὰ πῶ; Δὲν σκότωσα, δὲν ἔκλεψα, δὲν ἀτίμασα κανένα. Περιορίζουν δηλαδὴ σὲ τρία - τέσσερα πράγματα, τὰ ἀμαρτήματα ἐκεῖνα γιὰ τὰ ὁποῖα κανεὶς πρέπει νὰ ἐξομολογηθεῖ.

Μερικοὶ ἄλλοι, ἀναφέροντας τὶς ἐντολὲς τοῦ Μωσαϊκοῦ Δεκαλόγου, λένε σὰν τὸν νεανίσκο ἐκεῖνο ποῦ πλησίασε τὸν Κύριο. Ὅλα αὐτὰ τὰ ἔχω τηρήσει, τὰ **«οὐ φονεύσεις», «οὐ μοιχεύσεις», «οὐ κλέψεις», «οὐ ψευδομαρτυρήσεις»** κλπ. Μένουν δηλαδὴ στὴν ἠθικὴ τοῦ Δεκαλόγου, στὴν ἐποχὴ τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης.

Ὅμως ὁ Χριστὸς ἤλθε γιὰ νὰ συμπληρώσει τὸν Νόμο καὶ ὅσα δίδαξαν οἱ Προφῆτες. Καὶ μέσα στὸν τέλειο Νόμο τῆς Καινῆς Διαθήκης μᾶς μιλάει καὶ στὴ σημερινὴ περικοπὴ γιὰ τὶς παραλείψεις μας στὴ μεγάλη ἐντολὴ τῆς ἀγάπης. Ἀμαρτία δὲν εἶναι μόνον νὰ κλέψεις, νὰ σκοτώσεις, νὰ ψευδομαρτυρήσεις, ἀλλὰ καὶ ὅταν παραλείψεις νὰ δεῖξεις τὴν ἀγάπη σου καὶ τὸ ἐνδιαφέρον σου σ' ἕνα παιδί ποῦ κινδυνεύει.

Τί θὰ λέγατε π.χ. γιὰ τὴ μητέρα ἐκεῖνη ποῦ παρέλειψε ἀπὸ ἀμέλεια νὰ πάρει τὰ ἀναγκαῖα μέτρα γιὰ νὰ μὴ πάθουν κακὸ τὰ παιδιά της, ἀπὸ τὸ ἠλεκτρικὸ ρεύμα; Δὲν εἶναι ἔνοχη γιὰ τὸ ἀμάρτημα αὐτὸ τῆς παραλείψεως; Ἀσφαλῶς εἶναι ἔνοχη καὶ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων. Γι' αὐτὸ καὶ ὁ ἀδελφός Θεὸς Ἰάκωβος τονίζει στὴν ἐπιστολή του: **«εἰδότε οὖν καλὸν ποιεῖν καὶ μὴ ποιοῦντι, ἁμαρτία αὐτῷ ἐστίν»** (δ' 17). Δηλαδὴ, ἐκεῖνος ποῦ γνωρίζει πὶδ εἶναι τὸ καλὸ καὶ μπορεῖ νὰ τὸ πραγματοποιήσει, ἀλλὰ δὲν τὸ κάνει, διαπράττει ἁμαρτία.

Μετὰ ἀπὸ τὶς ἀλήθειες αὐτὲς τῆς Καινῆς Διαθήκης, ἐὰν κάνουμε καλὴ αὐτοκριτικὴ γιὰ τὸ χρόνο, τὸ μῆνα ἢ γιὰ τὴν ἐβδομάδα ποῦ πέρασε, θὰ βροῦμε ἀρκετὰ ἢ πολλὰ ἀμαρτήματα παραλείψεων στὴν πρώτη ἐντολὴ τῆς ἀγάπης.

Γιὰ τὸν συνάδελφο π.χ. ποῦ ἦταν ἄρρωστος στὸ Νοσοκομεῖο, ἢ συνειδησὴ μου θὰ μὲ κατηγορήσει ὅτι ἔμεινα ἀδιάφορος.

Γιὰ τὸ πένθος ποῦ εἶχε γνωστὴ οἰκογένεια, δὲν ἔδειξα τὴν συμπαράσταση ποῦ ἔπρεπε. Γιὰ τὸ παραστράτημα τοῦ παιδιοῦ τῆς γειτόνισσας, ἐνῶ μπορούσα νὰ βοηθῶ εἶπα: δὲν βαριέσαι καὶ μόνον, κοίταξε τὸν ἑαυτὸ σου.

Γιὰ τὴν ξαδέλφη ποῦ πῆγε καὶ ἔκανε ἔκτρωση καὶ σκότωσε τὸ σπλάχνο της, τὸ παιδί της, ἐνῶ μπορούσα νὰ τὴν ἐμποδίσω, δὲν τὴν βοήθησα.

Γιὰ τὸν γείτονα ποῦ βασανίζεται ἀπὸ τὶς ἀδικίες καὶ τὶς συκοφαντίες φθονερῶν ἀνθρώπων, ποῦ δὲν πῆρα τὸ μέρος του καὶ δὲν τὸν στήριξα στὰ δίκαιά του.

Γιὰ τὴν δὲν φρόντισα νὰ συμφιλιώσω δυὸ συγγενεῖς μου, ποῦ ἔχουν κακία καὶ ἔχθρα μεταξύ τους γιὰ κληρονομικὲς διαφορὲς.

Γιὰ τὴν δὲν μίλησα γιὰ τὸν Χριστὸ καὶ τὴν λυτρωτικὴ ἀλήθεια τοῦ Εὐαγγελίου Του, σὲ μιὰ συντροφιά νέων ἀνθρώπων, ποῦ ἔλεγαν «περὶ ἀνέμων καὶ ὑδάτων».

Γιὰ τὴν δὲν εἶδα ἀσυνπάθεια καὶ ἀσπλαχνία στὸ ζήτημα, στὸ φτωχό, στὸ ὄρφανὸ παιδί...

Ἄς φροντίσουμε, λοιπόν, μὲ μιὰ τίμια καὶ εὐκρινὴ αὐτοκριτικὴ νὰ δοῦμε καὶ νὰ διορθώσουμε τὰ ἀμαρτήματα τῶν παραλείψεων μας. Καὶ ἄς ἐργαζόμαστε μὲ ἐπιμέλεια καὶ μὲ πληρότητα τὰ ἔργα τῆς ἀγάπης.

«Τοῦ ὁρᾶν τὰ ἐμὰ πταίσματα»

Χαρακτηριστικό γνώρισμα φαρισαϊκῆς ὑποκρισίας ἡ σκληρότητα, ἡ ἀδιαλλαξία, ἡ ὑπεροψία. Ὁ φαρισαϊσμός μετὰ τὴν σκληρότητα του κρίνει, ἐπικρίνει καὶ καταδικάζει ὅλους τοὺς ἄλλους ἐκτὸς ἀπὸ τὸν ἑαυτό του. Οἱ ἄλλοι εἶναι ἁμαρτωλοὶ, αὐτὸς μονάχα εἶναι δίκαιος. Μεγιστοποιεῖ τὴν μικροπαρεκτροπὴν τοῦ λαοῦ καὶ ἐλαχιστοποιεῖ ἢ παραβλέπει τελείως τὰ δικά του σοβαρὰ παραπτώματα. Βλέπει τὸ ἐλάχιστο, τὸ παραμικρὸ ψεγάδι, τὸ «κάρφος», στὸν ἀδελφὸ του καὶ δὲν κοιτάζει οὔτε ἀντιλαμβάνεται τὸ δικό του, τὸ μέγιστο, τὸ ἀξιοκατάκριτο «δοκάρυ». Παραστατικὴ ἢ περιγραφὴ τοῦ εὐαγγελιστῆ Λουκᾶ (ιε' 1-2).

Ἔβαν ἐγγίζοντες αὐτῷ πάντες οἱ τελῶναι καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ ἀκούειν αὐτοῦ. Καὶ διεγύγυζον οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς λέγοντες ὅτι οὗτος (ὁ Χριστὸς) ἁμαρτωλοὺς προσδέχεται καὶ συνεσθίει αὐτοῖς. Ὁ ἀναμάρτητος Κύριος ἦταν ἐπιεικὴς στοὺς ἁμαρτωλοὺς. Οἱ ἁμαρτωλοὶ ἄνθρωποι εἶναι αὐστηροὶ στοὺς συνανθρώπους τους. Ὁ Κύριος εἶχε κάθε δικαίωμα νὰ εἶναι αὐστηρὸς στοὺς ἁμαρτωλοὺς. Καὶ ὅμως ἦταν πολὺ ἐπιεικὴς. Ἐμεῖς ἔχουμε κάθε λόγο νὰ εἴμαστε ἐπιεικεῖς, καθότι ὁμοιοπαθεῖς καὶ ἁμαρτωλοὶ καὶ ὅμως εἴμαστε πολὺ αὐστηροί.

Μεγάλο καὶ βασικὸ θέμα γιὰ τὴν πνευματικὴ μας ζωὴ καὶ τὴν κοινωνικὴ μας ἀναστροφή. Αὐτὴ ἡ ἐκείνη ἡ τοποθέτησή μας φανερῶνει τὴν πνευματικότητά μας ἢ τὴν ἠθικὴ ξηρασία. Τὰ σπλάχνα οἰκτιρμῶν καὶ φιλανθρωπίας ἢ τὴν πέτρινη καρδιὰ πού δὲν γνωρίζει συμπόνια καὶ δὲν ξέρει τί θὰ πεῖ μεγαλοψυχία, συγχωρητικότητα καὶ ἀγάπη. Μπροστὰ σὲ μιὰ ἀδυναμία ἢ πτώση ἑνὸς συνανθρώπου μας ὑπάρχουν δύο στάσεις: Ἡ μία εἶναι τῆς σκληρότητας καὶ τῆς καταδίκης καὶ ἡ ἄλλη τῆς ἐπιείκειας, τῆς κατανόησης, τῆς συγχωρήσεως. Ἡ πρώτη, πού δὲν γνωρίζει τὸ ἔλεος, εἶναι τῆς φαρισαϊκῆς ὑποκρισίας.

Ἡ δεύτερη, πού κατανοεῖ **«εἰς παροξυσμὸν ἀγάπης»** (Εβρ. ι' 24), εἶναι τῆς χριστιανικῆς μακροθυμίας καὶ ἐλπίδας γιὰ διόρθωση.

Τὸ ἐρώτημα εἶναι: Γιατί τοποθετοῦμαι μετὰ αὐτὸν ἢ ἐκεῖνον τὸν τρόπο μπροστὰ σ' ἓνα σφάλμα, σὲ μιὰ παρεκτροπὴ; Ποιοὶ εἶναι οἱ λόγοι; Ἡ μάλλον ποιά τὰ βαθύτερα κίνητρα; Ἀπὸ πραγματικὸ ἐνδιαφέρον; Γιατί παραβιάστηκε ἡ ἠθικὴ τάξη; Γιατί περιφρονήθηκε ὁ νόμος τοῦ Θεοῦ; Ἡ μήπως τὸ παράπτωμα εἶχε ἄμεσο ἀντίκτυπο καὶ σὲ μένα, μετὰ ἔθιξε προσωπικά, μετὰ προσέβαλε; Ἡ ἀκόμα γιατί βρίσκει ἀναπαύριση στὴν σκληρότητα, στὴν προκατάληψη, στὴν χαιρεκακία μου;

Πῶς εἶναι δυνατὸν τὰ κίνητρά μου νὰ εἶναι ἡ ἀγάπη καὶ τὸ ἐνδιαφέρον γιὰ τὸ νόμο τοῦ Θεοῦ, ὅταν τὴν ὥρα ἐκείνη ἐγὼ μετὰ τὴν σκληρότητά μου ἢ μετὰ τὸν ἐκνευρισμὸ μου, τὰ παραβιάζω; Πάω, δηλαδή, νὰ διορθώσω ἓνα λάθος καὶ νὰ ἀντικαταστήσω τὴν ἠθικὴ τάξη καὶ ἀντὶ νὰ διορθώσω, πολλαπλασιάζω τὸ κακό, προσθέτοντας καὶ τὴ δική μου ἐνοχή. Στὸ ἐλαφρὺ ἴσως παράπτωμα τοῦ ἀδελφοῦ ἦλθα νὰ προσθέσω τὴ δική μου βαρὴ ἐνοχή. Ἡ στάση μας πρέπει νὰ εἶναι μία, αὐτὴ πού ὑπαγορεύει ὁ Θεὸς τῆς ἀγάπης. Δικό μας ἔργο δὲν εἶναι ἡ καταδίκη. Δικὴ μας δουλειὰ εἶναι ἡ συγγνώμη, ἡ μεγαλοψυχία. Ὅχι ὁ θυμὸς καὶ ἡ ὀργή. Ἡ λύπη καὶ ὁ πόνος. Ἀντὶ νὰ κινητοποιοῦμε τὸν ἀπάνθρωπο μηχανισμό τῆς σκληρότητας, ἄς θέτομε σὲ κίνηση τὸν ἀνορθω-

τικὸ μηχανισμό τῆς προσευχῆς.

– Κύριε, ὁ ἀδελφός μου ἁμάρτησε καὶ ἐγὼ ἁμαρτάνω κάθε ὥρα καὶ κάθε στιγμή. Σὺ μόνο γνωρίζεις τὸ βάθος τῆς ψυχῆς καὶ τῶν δύο μας. Σὲ ἱκετεύω νὰ τὸν συγχωρήσεις καὶ νὰ τὸν βοηθήσεις νὰ συναισθανθεῖ τὸ λάθος του. Ὅπως Σὲ παρακαλῶ νὰ βοηθήσεις καὶ μένα νὰ συναισθανθῶ τὰ δικά μου λάθη. Δώρησέ μου *«τοῦ ὁρᾶν τὰ ἐμὰ πταίσματα»* καὶ νὰ μὴ κατακρίνω τὸν ἀδελφὸ μου.

Ἄς μὴ λησμονοῦμε, λοιπόν, τὴν δύναμη τῆς μετάνοιας. Τρομερὸ ἡ ἁμαρτία. Ἐξαφανίζεται ὅμως μπροστὰ στοῦ Θεοῦ τὴν φιλανθρωπία. Ἐπεσε ὁ ἀδελφός μας. Ἡ πτώση του δὲν εἶναι ὀριστική. Ὑπάρχει πάντα ἀνοικτὴ ἢ πόρτα τῆς μετάνοιας καὶ τῆς συγγνώμης. Ἡ ἀγκαλιὰ τοῦ Θεοῦ παραμένει διαρκῶς ἀνοικτὴ καὶ γιὰ ὅλους. Ἐμεῖς κατακρίνουμε τὸν ἀδελφὸ μας γιὰ τὴν ἁμάρτησή. Ἀλλὰ αὐτὸς αὔριο θὰ μετανοήσει καὶ θὰ σωθεῖ. Ἴσως καὶ νὰ μετανόησε κιόλας. Τί σημαίνει αὐτό; Ὁ καταδικασμένος ἀπὸ ἐμᾶς εἶναι δικαιωμένος ἀπὸ τὸν Θεό. Αὐτὸν πού ἐμεῖς μυκτηρίζουμε, οἱ οὐρανοὶ τὸν χειροκροτοῦν. **«Χαρὰ ἔσται ἐν τῷ οὐρανῷ ἐπὶ ἐνὶ ἁμαρτωλῷ μετανοοῦντι...»** (Λουκᾶ ιε' 7). Οἱ οὐρανοὶ πανηγυρίζουν, κι ἐμεῖς; Αὐτὴ ἡ ἐλπίδα τῆς μετάνοιας πρέπει νὰ κυριαρχεῖ στὴν ψυχὴ μας γιὰ κάθε ἁμαρτωλό. Γιατί ὄχι καὶ γιὰ τὸν ἑαυτό μας, γιὰ τὴ δική μας μετάνοια. **«Ἡ ἀγάπη πάντα ἐλπίζει»** (Α' Κορινθ. ιγ' 7).

ZOH

Ὁρθόδοξον Χριστιανικὸν Περιοδικόν.

Ὁργανον Ἀδελφότητος Θεολόγων ἢ «ZOH»

Κυκλοφορεῖ κάθε μῆνα.

Ἐκδότης: Ἀδελφότης Θεολόγων ἢ «ZOH» Σ.Α., Ἱπποκράτους 189, 114 72 Αθήνα.

Τηλ.: 210 64 28 331, FAX: 210 64 63 606.

Διευθυντὴς Συντάξεως: Γεώργιος Β. Μελέτης, Ἱπποκράτους 189, 114 72 Αθήνα.

Ἐκτύπωση: «Λυχνία Α.Ε.», Ἀνδραβίδας 7, 136 71 Χαμόμυλο - Ἀχαρνών.

Τηλ.: 210 3410436, FAX: 210 3425967, www.lychnia.gr

ΚΩΔΙΚΟΣ: 01 1290

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: 10 €

Ἀποστέλλεται μετὰ ἐπιταγὴν ἢ εἰς γραμματόσημα εἰς τὸ Γραφεῖον τοῦ Περιοδικοῦ:

Ἱπποκράτους 189, 114 72 ΑΘΗΝΑΙ ἢ καταβάλλεται εἰς τὰ Βιβλιοπωλεῖα μας.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ (ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΩΣ) Γιὰ ὅλες τὶς χώρες: 25 € Κύπρος: 15 €

ΜΕΓΑΛΕΣ ΜΟΡΦΕΣ

ΣΑΜΟΥΗΛ Ο ΠΡΟΦΗΤΗΣ

2

ΤΑ ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΑ ΤΗΣ ΜΗΤΕΡΑΣ

Κατὰ τὴν ὥρα ἀκριβῶς τῆς καθιερώσεως στοῦ Θεοῦ τοῦ θεοδώρητου γιοῦ της, κατὰ τὴ στιγμὴ πού ὁ ἀρχιερέας Ἡλὶ δέχεται στὴν ἀγκαλιά του τὸ ἐκλεκτὸ ἀφιέρωμά της, ἡ Ἄννα μὲ ψυχὴ παλλόμενὴ καὶ δονούμενὴ ἀπὸ θεῖο ἐνθουσιασμό, ἀναφωνεῖ: «**Ἔστερέωθη ἡ καρδιά μου ἐν Κυρίῳ...**». Ἡ βασανισμένη μου καρδιά χάρις στὴ θαυμαστὴ δύναμιν τοῦ Κυρίου μου ἀνακουφίστηκε πιά καὶ στάθηκε στὴ θέσιν της.

Τὴ θαυμαστὴ αὐτὴ ἀλλαγὴ, ψάλλει στὴ συνέχεια ἡ Ἄννα μὲ θεῖο ἐνθουσιασμό: «**Τώρα, χάρις στὸν Θεόν μου, ἡ δύναμή μου ἀνέβηκε ψηλά. Τὸ μέχρι πρὸ ὀλίγου κλειστὸ στόμα μου ἀνοίξε πιά διὰ πλατὰ, ἔτοιμο νὰ ἀντιμετωπίσει τοὺς ἐχθρούς μου. Καὶ μὲ τὴν σωτηριώδη ἐπέμβαση τοῦ Κυρίου μου, ἡ ψυχὴ μου πλημμύρισε ἀπὸ χαρὰ καὶ εὐφροσύνη**» (Α΄ Βασ. β΄ 1). Βλέπετε; Τὰ πάντα τὰ ἀποδίδει ὄχι στοὺς ἀγῶνες της οὔτε στὴν ἐπίμονη προσευχὴ της, οὔτε στὴ δύναμιν τῆς θαυμαστῆς πίστεως της, ἀλλὰ στὸν Κύριό της, τὸν δωρητὴ κάθε ἀγαθοῦ.

Ξεσπάει μὲ ὅλη τὴ δύναμή της: «**Διακηρύσσω σὲ ὅλους τοὺς τόνους ὅτι δὲν ὑπάρχει κανένας, ἀπολύτως κανένας ἄλλος ἅγιος, ὅπως εἶναι ὁ Κύριος! Οὔτε ὑπάρχει ἄλλος ἀληθινὰ δίκαιος ὅπως εἶναι ὁ δίκαιος Θεός μας! Ἐκτὸς ἀπὸ σένα Κύριε δὲν ὑπάρχει κανένας ἄλλος ἅγιος!**» (Α΄ Βασ. β΄ 2).

Πῶς μετὰ ἀπὸ ὅλα αὐτὰ νὰ μὴν συνεχίσει ὁ Κύριος νὰ εὐλογεῖ τὴν Ἄννα καὶ νὰ τῆς προσφέρει πλούσιες τὶς εὐεργεσίες του; Σ' αὐτὴ τὴν πρώην στείρα «**ἐπεσκέψατο Κύριος καὶ ἔτεκεν ἔτι τρεῖς υἱοὺς καὶ δύο θυγατέρας, ἐνῶ ὁ Σαμουὴλ ἐμεγάλωνε καὶ πύξανε, χαριτοῦμενος πλουσίως ἀπὸ τὸν Θεόν**» (Α΄ Βασ. β΄ 21).

Ἡ Ἐκλογή τοῦ Σαμουὴλ

Ὁ Σαμουὴλ, ὅπως ὅλοι οἱ προορισμένοι ἀπὸ τὴ θεία πρόνοια γιὰ μεγάλα διακονήματα, δὲν γεννήθηκε μόνον κατὰ τρόπο θαυμαστό. Ἐζήσε καὶ τὰ παιδικὰ καὶ νεανικά του χρόνια κατὰ τρόπο θαυμαστό. Μετὰ τὴν ἀφιέρωσή του στὸν Θεό, ἀπὸ τὴ θαλπωρὴ τῆς μητρικῆς ἀγκαλιᾶς, βρέθηκε στὶς ὁμορφες καὶ δροσερὲς αὐλές τοῦ Κυρίου, κάτω ἀπὸ τὴν προστασίαν τοῦ ἀρχιερέα Ἡλὶ.

Μακρὰ λοιπόν, ἀπὸ τὸν κόσμον περνάει τὴν παιδικὴ καὶ νεανικὴ του ἡλικία. Καὶ αὐτὴ ἀκόμα τὴν ἀγαπημένη μητέρα του δὲν τὴν βλέπει παρὰ μιὰ φορὰ τὸν χρόνον, ὅταν ἡ εὐσεβὴς Ἄννα ἔρχεται μὲ τὸν ἄνδρα της τὸν Ἐλκανά, νὰ προσφέρει τὴν ἐτίσια οἰκογενειακὴ θυσία στὸν Παντοκράτορα.

Ἔτσι ὁ μικρὸς Σαμουὴλ ἀσκεῖ τὸν ἑαυτὸ του ἀπὸ αὐτὴ τὴν ἡλικία στὴν αὐτοπειθαρχία, δύναμιν θελήσεως, αὐταπάρνηση καὶ σωφροσύνη. Ἀρετὲς πού εἶναι ἀπαραίτητες σὲ κάθε νέον πού ἐπιθυμεῖ νὰ σταδιοδρο-

μήσει μὲ ἐπιτυχία στὴ ζωὴ του καὶ νὰ καταστεῖ ἠθικὴ ἠγετικὴ προσωπικότητα.

Μέσα λοιπόν στὴ μόνωση καὶ τὴν προσευχὴ, κάτω ἀπὸ τὴ σκιά τῆς Κιβωτοῦ τῆς Διαθήκης, μπροστὰ στὴ διαρκὴ καὶ γλυκιὰ παρουσία τοῦ Κυρίου, καταρτίζει τὸν πνευματικὸ ὄπλισμό του ὁ Σαμουὴλ, ἔρχεται σὲ ἄμεση ἐπαφὴ μὲ τὸ θεῖο, ἐμβαθύνει στὴ γνώση τοῦ θελήματος τοῦ Θεοῦ, μαθαίνει νὰ ἐμπιστεύεται σ' αὐτὸν τὶς παιδικὲς καὶ νεανικὲς ἀνησυχίες του καὶ τὴ συντήρησή του καὶ αὐτὸ τὸ μέλλον του.

Θὰ ἦταν πλάνη ὅμως νὰ νομίσει κανεὶς ὅτι ὁ Σαμουὴλ δὲν γνώρισε καὶ τὸν ἄλλο δρόμον. Ὅτι δὲν πέρασε καὶ αὐτὸς ἀπὸ ἠθικὴ κρίση, ἀπὸ πνευματικὴ δοκιμασία ὅπως κάθε παιδί, κάθε νέος, κάθε ἄνθρωπος. Διότι κοντὰ, πολὺ κοντὰ στὸν Σαμουὴλ ζοῦσε ἀνοικτὰ καὶ ἡ ἁμαρτία καὶ τὸ κακὸ περιβάλλον. Διότι τί ἄλλο ἦταν τὸ ἐλεεινὸ καὶ ἀναίσχυντο παράδειγμα τῶν κακομαθημένων παιδιῶν τοῦ Ἡλὶ;

Χωρὶς φόβον Θεοῦ αὐτὰ, χωρὶς κανένα σεβασμὸν στὸν πατέρα τους, τὸν ἀρχιερέα, κάνοντας τὸν ἔξυπνον ὅπως ὅλα τὰ ἀνάγωγα παιδιά, ἄρπαζαν ἀπὸ αὐτοὺς πού ἔκαναν τὴ θυσία τὰ πιὸ ἐκλεκτὰ κρέατα πού ἀνῆκαν στὸν Θεό. Καὶ χωρὶς φόβον καὶ καμιά ντροπὴ ἔτρωγαν καὶ μεθοῦσαν καὶ ἀσχημονοῦσαν μπροστὰ στοῦ θυσιαστήριου!

Ἐδῶ εἶναι τὸ μεγαλεῖο τοῦ Σαμουὴλ. Ἐβλεπε τὴν ἄθλια διαγωγὴ τῶν παιδιῶν τοῦ Ἡλὶ καὶ ὄχι μόνον δὲν αἰσθανόταν τὴ διάθεση νὰ τοὺς μιμηθεῖ, ἀλλὰ καὶ πονοῦσε βαθιὰ γιὰ τὸ κατάντημά τους. Ἀπόφευγε συστηματικὰ τὴ συναναστροφή τους. Ἐμενε μακριὰ ἀπὸ αὐτοὺς καὶ τὰ ἔργα τους.

Πῶς λοιπόν νὰ μὴ γίνεῖ ἐκλεκτὸς καὶ ἀγαπητὸς στοῦ Θεοῦ καὶ τοὺς ἀνθρώπων; «**Καὶ τὸ παιδάριον Σαμουὴλ ἐπορευέτο καὶ ἐμεγαλύνετο καὶ ἦν ἀγαθὸν μετὰ Κυρίου καὶ ἀνθρώπων**» (Α΄ Βασ. β΄ 26). Γιατὶ οἱ νέοι αὐτοί, πού ἐκλέγουν τὴ μερίδα τοῦ Θεοῦ καὶ ἀγωνίζονται γιὰ τὴν πνευματικὴ τους ἀνύψωση, γίνονται περιφανεῖς, καύχημα τῶν γονέων τους, τῆς θρησκείας καὶ τῆς κοινωνίας. Παράδειγμα γιὰ μᾶς τοὺς σημερινοὺς ἀνθρώπων. Παράδειγμα ἄξιο νὰ ἐμπνεύσει κάθε νέον, ἀλλὰ καὶ κάθε χριστιανόν.

Εὐτυχεῖς λοιπόν οἱ νέοι πού στὶς κρίσιμες αὐτὲς στιγμὲς τῆς ζωῆς τους κάνουν ἄξια ἐκλογὴ γιὰ κάθε ἀληθινὸ ἄνθρωπον. Διαλέγουν τὸν Θεὸν καὶ τοὺς δρόμους του, πού εἶναι δρόμοι ζωῆς καὶ ψυχικοῦ μεγαλείου. Ὅπως ὁ Σαμουὴλ μὲ τὴ ἐκλογὴ πού ἔκανε ὑπῆρξε εὐτυχὴς καὶ μακάριος. Γιατὶ ἡ ἐκλογὴ του ἀνοίξε διὰ πλατὰ τὸν δρόμον πρὸς τὴν μεγάλην κλήση καὶ ἀποστολή. Ἐλκυσε πάνω του τὴ φιλία καὶ τὴν ἀγάπην καὶ τοῦ Θεοῦ καὶ τῶν ἀνθρώπων. Ἐτοίμασε τὸν αὐριανὸ Σαμουὴλ, τὸν προφήτην καὶ ἀνορθωτὴν τοῦ λαοῦ του.

(Συνεχίζεται)

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ Η ΑΝΗΣΥΧΙΑ

Πολύμορφος και πολύπτυχος ο φόβος, ή αγωνία και ή ανασφάλεια κυριαρχούν σήμερα στην ταραγμένη και πολυδοκιμασμένη περιοχή της Μ. Ανατολής. Παγκόσμια ανησυχία προκάλεσε η δραματική κλιμάκωση της έντασης μεταξύ Ήνωμένων Πολιτειών και Ίράν. Τò αίμα, τὰ δάκρυα, ο πόνος, τὰ θύματα, ή ωμή βία, ξγιναν καθημερινός «άρτος οδύνης». Διανύουμε τόν 21ο αιώνα με τις μεγάλες τεχνολογικές κατακτήσεις και τò υπ' αριθμόν ένα πρόβλημα που συνέχει παγκοσμίως τούς ανθρώπους είναι ή επίβιώσή τους. Η επίβιώσή τους από τήν άδιαφορία που ο παγερός κόσμος της έωσφορικής έπαρσης του συμφεροντολογισμού και της άδικίας αφήνει να αιώρεϊται. Δυστυχώς τήν πολυπόθητη ειρήνη τή φυγαδεύουν τὰ στενόψυχα συμφέροντα, γιατί πιό μπροστά τή φυγάδεψαν από τήν ψυχή τών ισχυρών. Η ειρήνη δέν εξασφαλίζεται με διπλωματικούς έλιγμούς ανεργμάτιστων ήθικα ανθρώπων. Δέν εξασφαλίζεται εξαφανίζεται. Η ειρήνη δέν ριζώνει και δέν καρποφορεϊ χωρίς δικαιοσύνη. Δέν τήν διατηρεϊ ή ίσορροπία του τρόμου και τών άπειλών. Τήν διατηρεϊ ή δικαιοσύνη του Θεου. Αυτό ακριβώς που λείπει σήμερα από τούς ιθύνοντες τις τύχες τών λαών. Άς μη λησμονούμε όμως πως ή άδικία και ή ύποκρισία άργά ή γρήγορα τιμωρούνται και είναι **«φοβερόν τò έμπεσεϊν εις χείρας Θεου ζώντος»** (Εβρ. ι' 31).

ΣΥΓΧΡΟΝΟΙ ΔΙΩΓΜΟΙ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ

245 έκατομμύρια διωκόμενοι Χριστιανοί παγκοσμίως. Τò περιοδικό FORBES κάνει έκκληση για άναγνώριση του φαινομένου της δίωξης Χριστιανών άνα τόν κόσμο ως κρίση που άπαιτεϊ ιδιαίτερη προσοχή. Αύξανόμενα είναι τὰ περιστατικά και περιλαμβάνουν **«ώμότητες σε μέγεθος γενοκτονίας και έγκλημάτων κατά της άνθρωπότητας»**. Οί δίωξεις που σχετίζονται με τή θρησκευτική πίστη στρέφονται ιδιαίτερα κατά του Χριστιανισμού και άφορα 73 χώρες με 245 έκατομμύρια Χριστιανούς. Δυστυχώς ή συστηματική έξόντωση τών Χριστιανών ιδιαίτερα στην Μ. Α. αφήνει άδιάφορη τή χριστιανική Δύση. Διαπιστώνεται ότι οί έπιπτώσεις από τις τραγικές εξελίξεις στην Μέση Άνατολή και τήν άνοδο του Ίσλαμικού έξτρεμισμού είναι πολλές και σε πολλά θέματα. Μία από τις πιό σοβαρές που ή «πολιτισμένη» χριστιανική Δύση θα έπρεπε να είχε έστίασει και να είχε έπιμείνει, είναι τò θέμα της τεράστιας μείωσης του χριστιανικού πληθυσμού σε όλόκληρη τήν Μέση Άνατολή και τούς λόγους που τò προκαλούν. Σαφής ή προτροπή του άποστόλου Παύλου: **«Νά θυμόσαστε τούς φυλακισμένους για τόν Χριστό σάν να είσαστε έσεϊς στη φυλακή, τò ίδιο να κάνετε και για όσους ύποφέρουν για τήν πίστη, γιατί αυτά μπορεί να συμβούν και σε σάς.»** (Εβρ. ιγ' 3).

ΟΛΑ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΧΟΥΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑ...

«Όλα τὰ παιδιά έχουν δικαίωμα στη φυσική και ήθικη άκεραιότητα του προσώπου τους και τὰ κράτη μέλη της Ε.Ε. θα πρέπει να παρέχουν ειδική προστασία στα παιδιά που έχουν ύποσει βασανιστήρια, κακομεταχείριση ή εκμετάλλευση από μέλη της οικογένειάς τους ή άλλα πρόσωπα στα όποια έχει άνατεθει ή φροντίδα τους. Τὰ παιδιά έχουν δικαίωμα νομικής προστασίας, έλευθερίας, διατηρήσεως της πολιτιστικής τους ταυτότητας, ψυχαγωγίας και ύγειονομικής περιθάλψεως και πάνω από όλα δικαίωμα στη μόρφωση». Τis θέσεις αυτές διακηρύσσουν κατά καιρούς όχι μόνο ή Ε.Ε. αλλά και άλλοι γνωστοί διεθνείς οργανισμοί. Ίδιαίτερα σήμερα που τò προσφυγικό πρόβλημα ταιλαιπωρεϊ τόσο τήν παιδική ήλικία. Τονίζουν άκόμη, ότι, **«τὰ παιδιά πρέπει να προστατεύονται από κάθε μορφή οικονομικής εκμεταλλεύσεως, να μην εκτελούν έργασίες που θέτουν σε κίνδυνο τήν υγεία, τήν ανάπτυξη και τήν ψυχική τους κατάσταση»**. Όρθές προτάσεις και άδιαμφισβήτητες. Και όμως τò στίγμα αυτό του πολιτισμού θα συνεχίζεται έφόσον θα εξακολουθεϊ να κυριαρχεί ή ύλιστική νοοτροπία άνάμεσα στους λαούς. Ίδιαίτερα τὰ παιδιά του Τρίτου Κόσμου – και όχι μόνον αυτά – στερούνται και τήν πιό στοιχειώδη ίατροφαρμακευτική περίθαλψη και διατροφή. Χρειάζεται φροντίδα τò σώμα, αλλά και ή ψυχή. Και αυτή ή ψυχή συχνά τραυματίζεται. Άγόρια και κορίτσια σύρονται στο δρόμο της άισχύνης και της παιδεραστίας. Αυτό δέν είναι άπλως στίγμα. Είναι τò πιό μεγάλο έγκλημα.

«ΧΩΡΙΣ ΘΕΟ...»

Πολέμισαν και πολεμούν, άλλοτε συγκεκαλυμμένα και άλλοτε άνοιχτά, τò λυτρωτικό μήνυμα του Θεου της αγάπης, του Ίησου Χριστού. Και στη θέση του μās προσφέρουν τί: **«Η κουλτούρα και ή άνθρωπιστική παιδεία άρκοyn για να μορφώσουν τόν έλεύθερο άνθρωπο»**, διακηρύττουν οί ύπέρμαχοι του Διαφωτισμού. Σκοπός τους ή περιθωριοποίηση της χριστιανικής διδασκαλίας και πίστεως. Πόσο όμως άυταπατώνται! Τους διαψεύδουν τὰ τραγικά γεγονότα της έποχής μας. Χωρίς δοκιμασμένες πνευματικές άξίες, όπως αυτές που έφερε ο Χριστιανισμός, ή άνθρωπότητα θα παραπαίει. Έγραφε ο πρύτανης του Πανεπιστημίου Νότρ Ντέμ των ΗΠΑ Θ. Χέμπουργ: **«Ο μεγαλύτερος επιστήμονας ή μηχανικός μπορεί να γίνει ο μεγαλύτερος έχθρος του ανθρώπου... Δίχως μιá άίσθηση αξιών και στόχων άληθινών ο δικηγόρος γίνεται άπλως ταχυδακτυλουργός περι τόν χειρισμό του νόμου, χωρίς να άποβλέπει πιά στην άπονομή της δικαιοσύνης. Ο γιατρός ξεχνάει τήν άξία, τò μυστήριο και τήν άξιοπρέπεια του άσθενούς και τόν μεταχειρίζεται, όπως ο μηχανικός τή μηχανή. Χωρίς άξίες ο διευθυντής της πολυεθνικής έπιχείρησης μπορεί να ξεχάσει ότι ή έπίτευξη κερδών σε μιá χώρα χωρίς να προωθεϊται ταυτόχρονα ή ανάπτυξη οδηγεί στην καταστροφή...»** Χωρίς άξίες, **«χωρίς Θεό»** θα μās έλεγε ο Ντοστογιέφσκου **«τò πán έπιτρέπεται»**. Και αυτή είναι ή μεγάλη τραγωδία της έποχής μας.

ΚΩΔΙΚΟΣ:
01 1290

«ΖΩΗ»
Τετοροφάτους 189
114 72 ΑΘΗΝΑ